

Lánasjóður sveitarfélaga ohf.

Ársreikningur 2016

Lánasjóður sveitarfélaga ohf.
Kennitala: 580407-1100
Borgartún 30
105 Reykjavík

Efnisyfirlit

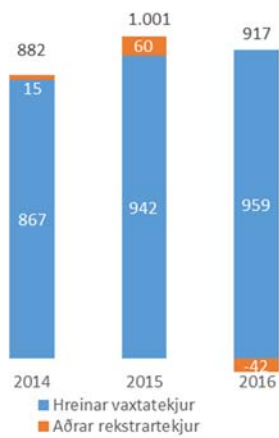
Bls.

Lykiltölur	2
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	7
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	10
Efnahagsreikningur	11
Eiginfjáryfirlit	12
Sjóðstreymisyfirlit	13
Skýringar	14-33
Viðauki - Óendurskoðaðuð stjórnarháttayfirlýsing	34-39

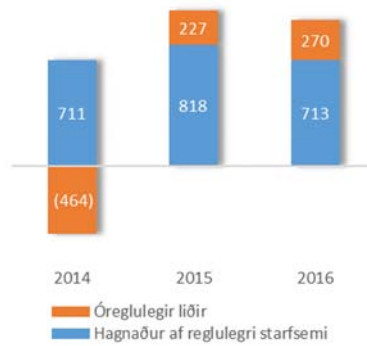
Lykiltölur Lánasjóðs sveitarfélaga

Heildarafkoma

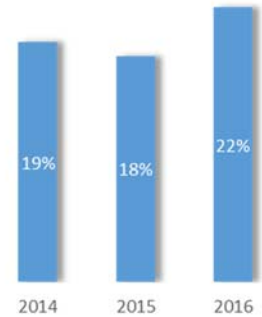
Rekstrartekjur (m.kr.)

Hagnaður ársins (m.kr.)

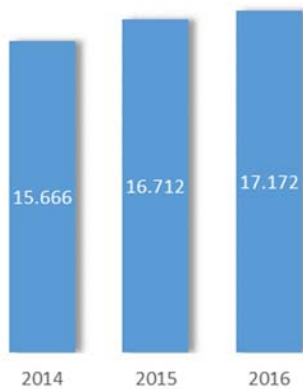

Kostnaðarhlutfall (%)

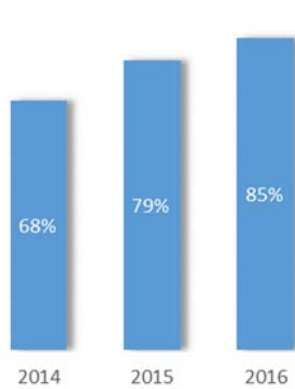

Efnahagsreikningur

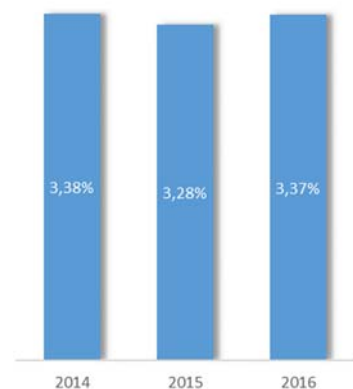
Eigið fé (m.kr.)

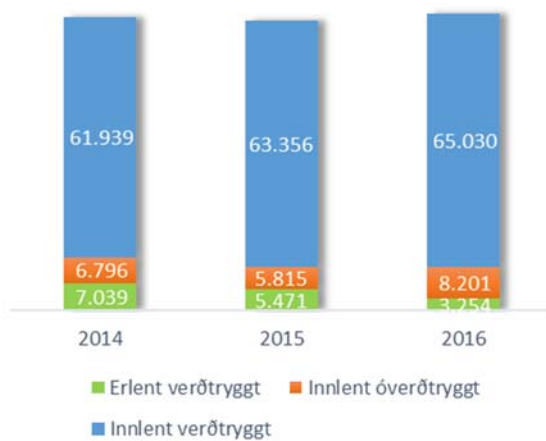
Eiginfjárhlutfall (%)

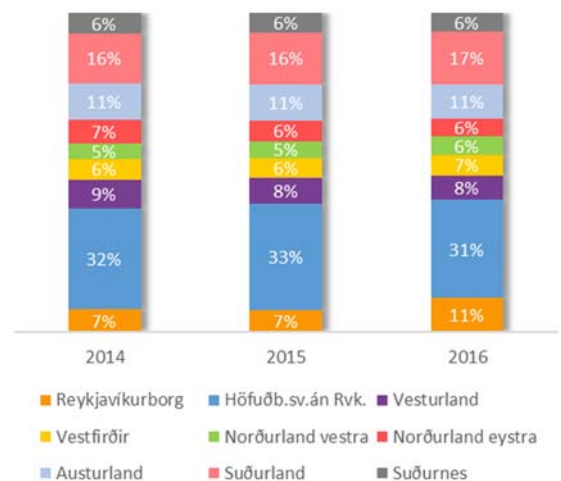
Meðalvxt. á verðtr. lánveitingum (%)

Heildareignir (m.kr.)

Lán til viðskiptavina - eftir landshlutum (%)

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er lánaþyrftæki, sem starfar eftir hlutafélagalögum nr. 2/1995, lögum um fjármálaþyrftæki nr. 161/2002, lögum um sjóðinn nr. 150/2006 og er undir eftirliti Fjármálaeftirlits. Meginhlutverk Lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán sjóðsins takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Ársreikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Lánasjóðurinn hefur gefið út skuldabréf sem tekin eru til viðskipta í kauphöll og er viðskiptavakt með hluta bréfanna.

Afkoma, efnahagur og rekstur á árinu

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður ársins 983,1 milljónum króna samanborið við 1.045,7 milljónir króna árið 2015. Hagnaður ársins er færður á meðal eigin fjár. Stjórn Lánasjóðsins leggur til að þann 7. apríl 2017 verði greidd 491 milljón króna í arð til hluthafa vegna afkomu ársins 2016. Á síðasta ári voru greiddar 523 milljónir króna í arð vegna afkomu 2015.

Eigið fé Lánasjóðsins nam 17.172 milljónum króna á móti 16.712 milljónum króna í árslok 2015 og hefur hækkað um 2,8% milli ára. Vegið eiginfjárlutfall samkvæmt lögum um fjármálaþyrftæki er 85% en var 79% í árslok 2015. Við síðustu uppfærslu lánshæfismats ríkisins 13. janúar 2017 fluttust erlend lán sveitarfélaga á milli flokka úr því að vera 100% áhættuvegin í að vera 50% vegin. Eftir þessa breytingu hækkar CAD hlutfall Lánasjóðsins úr 85% í 92% m.v. stöðu lána í árslok. Nánar má sjá útreikninga á eiginfjárlutfalli sjóðsins í skýringu 25.

Markmið með stýringu á eigin fé er að sjóðurinn hafi ávallt yfir að ráða nægu eigin fé til að vega á móti undirliggjandi áhættuþáttum í rekstri. Eiginfjárgrunnur sjóðsins samanstendur eingöngu af hlutafé, lögbundnum varasjóði og óráðstöfuðu eigin fé. Lágmarks eigið fé samkvæmt 84. gr. laga um fjármálaþyrftæki nr. 161/2002 er 8% af áhættuvegnum eignum. Lánasjóðurinn reiknar og birtir eiginfjárlutfall sitt í samræmi við lög um fjármálaþyrftæki.

Í júlí 2015 tóku gildi breytingar á lögum um fjármálaþyrftæki nr. 161/2002 sem innleiddi ákvæði um eiginfjárlauka, sem eru verndunarlauki, sveiflujöfnunarlauki, eiginfjárlauki vegna kerfisáhættu, eiginfjárlauki á kerfislega mikilvæg fjármálaþyrftæki á alþjóðavísu og eiginfjárlauki á önnur kerfisleg mikilvæg fjármálaþyrftæki. Fjármálaþyrftækjum er ætlað að nota viðeigandi eiginfjárlauka til að bæta eiginfjárlástöðu sína til viðbótar við lágmarks eigið fé og vera betur í stakk búin til að takast á við áföll í rekstri eða sveiflur í hagkerfinu. Samkvæmt þessum breytingum á lögum um fjármálaþyrftæki ber Lánasjóðnum að binda 1,75% eigið fé til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, í verndunarlauka vegna ársins 2016.

Heildareignir sjóðsins í lok ársins voru 78.024 milljónir króna á móti 77.111 milljón króna í árslok 2015. Útlán sjóðsins námu 71.175 milljónum króna í árslok samanborið við 71.575 í árslok 2015. Meginhlutverk Lánasjóðsins er að útvega sveitarfélögum lánsfé á hagstæðum kjörum. Á árinu veitti sjóðurinn 6.596 m.kr. í ný útlán samanborið við 7.532 m.kr. árið áður.

Lánasjóðurinn fjármagnar lánveitingar sínar með útgáfu skuldabréfaflokka sinna LSS24, LSS34 og LSS55. Sjóðurinn hefur fyrr á árum gefið út fleiri flokka skuldabréfa sem og tekið erlend lán hjá aðilum líkt og Þróunarbanka Evrópuráðsins og NIB. Á árinu 2016 fóru fram skuldabréfaútböð á innlendum skuldabréfamarkaði í þeim tilgangi að afla fjár til að endurlána sveitarfélögum. Haldin voru samtals 10 útböð í skuldabréfaflokkum sjóðsins á árinu og var heildarsöluvirði þeirra útböða 6,1 milljarðir króna. Til samanburðar voru á árinu 2015 haldin 9 útböð og var heildarsöluvirði þeirra útböða 4,7 milljarðir króna. Heildar útgefið nafnverð í skuldabréfaflokki LSS24 var 32,6 milljarðir króna í árslok 2016 og 22,8 milljarðir króna í flokki LSS34. Þá var útgefið nafnverð í flokki LSS55 í árslok rúmum 3,6 milljarðir króna.

Árið 2015 samdi sjóðurinn við fyrirtækið REITUN um gerð lánshæfismats á skuldabréfum sjóðsins. REITUN birti skýrslu 25. júní 2015 þar sem skuldabréfum sjóðsins var gefið iAAA sem er hæsta möguleg einkunn. Síðan þá hefur það mat verið uppfært án breytinga, síðast í maí 2016.

Lánasjóðurinn hefur frá 1. júlí 2001 veitt lán í erlendri mynt að verðmæti samtals 15.376 milljónir króna miðað við upphaflegt verðmæti hvers láns umreiknað í íslenskar krónur. Stjórn Lánasjóðsins fjallaði ítrekað um lánasafnið út frá þeim dómum sem fallið höfðu frá júní 2010 vegna ólögðrar gengistryggingar (þ.e. verðtryggingu lána í íslenskum krónum miðað við þróun erlendra gjaldmiðla) og var á þeirri skoðun að lánasamningar sjóðsins hafi verið gerðir í samræmi við ríkjandi lög.

Fjögur mál voru höfðuð gegn Lánasjóðinum. Tapaði Lánasjóðurinn tveimur málum í Hæstarétti, gegn Sveitarfélaginu Skagafirði árið 2014 og gegn Slökkviliði höfuðborgarsvæðisins árið 2015. Þá féllu tveir aðrir hæstaréttardómar Lánasjóðnum í hag um samskonar ágreiningsefni, annars vegar gegn Fjarðabyggð árið 2015 og gegn Hitaveitu Egilsstaða og Fella á seinni hluta árs 2016. Var í báðum tilvikum staðfest að um lögmætt erlend lán væri að ræða. Síðastnefndi dómurinn markar tímamót því hann var sá síðasti í röð málaferla þar sem tekist var á um lögmæti gengislána en fyrsta málið af þessum toga var þingfest í ágúst 2012. Engin dómsmál eru nú útistandandi gegn Lánasjóðnum. Nánari umfjöllun er í skýringum 4 og 18.

Lánasjóður sveitarfélaga er undanþeginn greiðslu tekjuskatts skv. lögum nr. 90/2003. Einnig er Lánasjóðurinn undanþeginn skattaálagningu vegna sérstaks skatts á fjármálaþyrskoti skv. lögum nr. 155/2010. Sjá nánar í skýringu 2.

Hjá Lánasjóðnum störfuðu þrír starfsmenn á árinu líkt og verið hefur frá árinu 2009. Sjóðurinn hefur frá árinu 2005 verið með samning við Samband íslenskra sveitarfélaga um afmarkaða rekstrarþætti sem tryggir viðeigandi aðgreiningu starfa.

Eignarhald

Hluthafar Lánasjóðs sveitarfélaga eru 74, en hann er í eigu sveitarfélaga landsins. Reykjavíkurborg er eini hluthafinn sem á meira en 10% í sjóðnum með 17,5% hlut en samtals eiga 10 stærstu hluthafar sjóðsins 56%. Eignarhlutir í Lánasjóðnum geta eingöngu verið í eigu íslenskra sveitarfélaga og stofnana og fyrirtækja sem eru að fullu í þeirra eigu, samkvæmt lögum um sjóðinn. Eignahlutur hluthafa er óbreyttur milli ára. Sundurliðun hluthafa sjóðsins má finna í skýringu 28.

Í stjórn sjóðsins sitja fimm aðalmenn og hefur hver og einn þeirra tilgreindan varamann, sem kjörnir eru á aðalfundi sjóðsins. Kynjahlutföll í aðal- og varastjórn eru jöfn.

Áhætta og stýring hennar

Hornsteinar í áhættustýringu sjóðsins eru pörun útlána og að útlán eru ekki veitt nema fjármögnun sé tryggð. Þannig er tryggt að sjóðurinn verði ekki uppiskroppa með laust fé til að mæta skuldbindingum sínum. Til viðbótar er svo heimild sveitarfélaga til að veita sjóðnum veð í tekjum sínum til tryggingar lánnum og þannig á að vera tryggt að sjóðurinn tapi ekki útlánnum.

Stjórn ber ábyrgð á áhættustefnu Lánasjóðsins og skilgreinir áhættuvilja. Stjórn Lánasjóðsins samþykkir reglur um framkvæmd áhættustýringar, hefur eftirlit með því að reglunum sé framfylgt og tryggir að innri ferlar vegna áhættustýringar séu yfirfarnir. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á áhættustýringu Lánasjóðsins gagnvart stjórn.

Sem lánaþyrskoti stendur Lánasjóðurinn í rekstri sínum frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Eitt af meginverkefnum stjórnenda hans er að meta þá áhættu, stýra henni og halda innan fyrirfram skilgreindra marka. Þættir í skilvirkri áhættustýrnun eru greining helstu áhættuþátta, mæling áhættu, viðbrögð til að takmarka áhættuna og reglubundið eftirlit. Markmið áhættustýringar Lánasjóðsins er að tryggja að sjóðurinn standi af sér alla þá atburði sem hent geta í umhverfi hans.

Lánasjóðurinn fer árlega í gegnum innra matsferli til að meta eiginfjárför sjóðsins og styrkja tengsl áhættumats sjóðsins og áhættustýringu. Ferlið er ætlað til að bæta verklag og umfang áhættustýringar og varpa ljósi á helstu áhættuþætti í rekstri sjóðsins. Skýrsla um innra matsferli er skilað til Fjármálaeftirlitsins sem metur hvort áhættuþættir og áhættumælingar séu nægjanlega vel skilgreind og hvort nægjanlegt eigið fé sé til staðar til að tryggja rekstraröryggi sjóðsins.

Lánasjóðurinn ber samkvæmt 78. gr. laga um fjármálaþyrskoti nr. 161/2002 að starfrækja áhættunefnd, sem ber að sinna ráðgjafa- og eftirlitshlutverki fyrir stjórn er varðar mótun áhættustefnu og áhættuvilja. Sökum smæðar sjóðsins var sótt um undanþágu frá starfrækslu áhættunefndar í samræmi við 5. mgr. 78. gr. slík undanþága var veitt af Fjármálaeftirlitsins með bréfi dags. 23. desember 2015 og skilgreint að starfsskyldur áhættunefndar yrðu yfirfærðar á stjórn Lánasjóðsins.

Nánari umfjöllun um áhættustýringu Lánasjóðsins er í skýringu 4.

Stjórnarhættir

Í samræmi við 54. gr. laga um fjármálafyrirtæki ber stjórn Lánasjóðsins ábyrgð á að stjórnarhættir og innra skipulag stuðli að skilvirkum rekstri, aðskilnaði og komi í veg fyrir hagsmunaárekstra. Stjórn Lánasjóðsins hefur tileinkað sér góða stjórnunarhætti og fylgir "Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja" sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtök atvinnulífsins gáfu út árið 2015. Í mars 2013 veitti Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti Lánasjóðnum viðurkenningu sem Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum. Viðurkenning þessi var seinast uppfærð í mars 2016.

Stjórn Lánasjóðsins hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið hennar og verkefni eru skilgreind. Í þessum reglum er meðal annars að finna reglur um boðun stjórnarfunda, lögmati ályktana, reglur um fundarsköp, vanhæfisástæður og hagsmunatengsl, verkvið gagnvart framkvæmdastjóra og fleira. Starfsreglur stjórnar voru síðast samþykktar á stjórnarfundum þann 1. nóvember 2016 en þær eru aðgengilegar á vefsíðu sjóðsins (www.lanasjodur.is).

Stjórn Lánasjóðsins hefur æðsta vald í málefnum sjóðsins á milli aðalfunda. Stjórnin ber ábyrgð á stefnumótun sjóðsins og stærri ákvörðunum á milli hluthafafunda sem m.a. eru tilgreindar í starfsreglum stjórnar. Hún hefur eftirlit með öllum rekstri sjóðsins og fylgir því eftir að starfsemi sé að jafnaði í réttu og góðu horfi. Hún tryggir að nægilegt eftirlit sé haft með meðferð fjármuna sjóðsins og góð regla sé á uppgjöri sjóðsins.

Framkvæmdastjóri er ráðinn af stjórn og ber ábyrgð á daglegum rekstri sjóðsins samkvæmt stefnu og ákvörðun stjórnar. Þá ber framkvæmdastjóri ábyrgð á að greina, mæla, fylgjast með og hafa eftirlit með áhættum sem fylgja starfsemi sjóðsins. Lagarammi Lánasjóðsins gerir einnig kröfu um hæfi framkvæmdastjóra en hann þarf að gangast undir sérstakt hæfismat Fjármálaeftirlitsins. Framkvæmdastjóri Lánasjóðsins hefur staðist framangreint hæfismat.

Stjórn Lánasjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt innra eftirlit til samræmis við lög og settar reglur. Lánasjóðurinn leggur áherslu á að verklag sé skjalfest, áhættur séu greindar og metnar, eftirlitsaðgerðir skilgreindar til að mæta viðkomandi áhættum og þannig draga úr áhrifum viðkomandi áhættuþátta. Stjórn Lánasjóðsins gerir samning um árlega úttekt á innra eftirliti Lánasjóðsins í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins til að framfylgja ofangreindu hlutverki, í samræmi við undanþágu Lánasjóðsins frá leiðbeinandi tilmælum nr. 2/2011 um rekstur endurskoðunardeildar.

Í samræmi við 108. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006 hefur stjórn Lánasjóðsins skipað endurskoðunarnefnd. Nefndin hefur það hlutverk að hafa eftirlit með vinnuferlum við gerð reikningsskila, endurskoðun á ársreikningi, fyrirkomulagi og virkni áhættustýringar, innra eftirlits og innri endurskoðunnar. Einnig skal endurskoðunarnefnd leggja mat á óhæði endurskoðanda og hafa eftirlit með störfum hans.

Stjórnarháttum Lánasjóðsins er nánar lýst í stjórnarháttayfirlýsingu sem má finna í óendurskoðuðum viðauka við ársreikninginn og á heimasíðunni www.lanasjodur.is. Stjórnarháttayfirlýsingin byggir á lögum og reglum og viðurkenndum leiðbeiningum sem í gildi eru á þeim tíma sem ársreikningur sjóðsins er staðfestur af stjórn. Yfirlýsingin er gerð í samræmi við lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja, 5. útgáfu, útgefinni af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands í maí 2015. Stjórnarhættir sjóðsins eru í samræmi við leiðbeiningarnar að örfáum tilvikum undanskildum, sem nánar eru tilgreind í stjórnarháttayfirlýsingu.

Samfélagsleg ábyrgð

Lánasjóðurinn stuðlar að félagslegri og byggðalegri þróun með hlutverki sínu sem fest er í lögum og samþykktum hans en þar er kveðið á um að hann veiti sveitarfélögum lánaþyrngislausu í verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu. Undir þá skilgreiningu falla lögakveðin verkefni sveitarfélaga ef um er að ræða þjónustu sem einkaaðilar veita ekki. Starfsemi stofnana eða félaga í eigu sveitarfélaga sem eru í samkeppnisrekstri eða veita þjónustu sem er í samkeppni við einkaaðila fellur hins vegar utan þeirrar skilgreiningar. Sökum smæðar Lánasjóðsins hefur ekki verið formfest stefna í málum tengdum samfélagslegri ábyrgð, umfram það sem felst í lögum og samþykktum Lánasjóðsins.

Í starfsemi sjóðsins er tryggt að öll sveitarfélög landsins hafa jafnan rétt til lántöku hjá honum enda er meginhlutverk sjóðsins að tryggja íslenskum sveitarfélögum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Jafnframt er það markmið Lánasjóðsins að skapa öflugan samkeppni á lánsfjármarkaði fyrir sveitarfélög og fyrirtæki þeirra og reyna þannig að hafa áhrif á kjör þau sem íslenskum sveitarfélögum bjóðast frá öðrum lánveitendum til lákkunar. Þetta styður við markmið sveitarfélaga um hagkvæman rekstur sem hefur þannig jákvæðan ávinning fyrir íbúa sveitarfélaganna.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

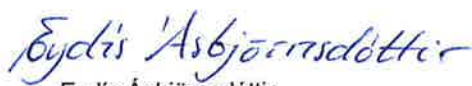
Ársreikningur Lánasjóðs sveitarfélaga er unnin í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfum í lögum um ársreikninga nr. 3/2006, lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og reglum um reikningsskil lánastofnana.

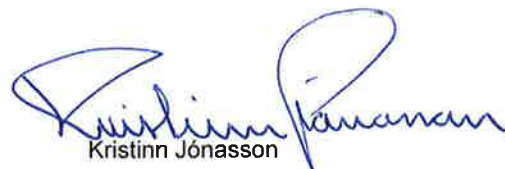
Ársreikningurinn gefur að okkar álit glögga mynd af fjárhagsstöðu 31. desember 2016, sjóðstreymi og rekstrarafkomu sjóðsins vegna ársins 2016.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Reykjavík, 7. mars 2017

Magnús B. Jónsson
stjórnarformaður

Eydís Ásbjörnsdóttir

Kristinn Jónasson

Elliði Vignisson

Helga Benediktsdóttir

Ottar Guðjónsson
framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Lánasjóðs sveitarfélaga ohf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. fyrir árið 2016. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2016, efnahag þess 31. desember 2016 og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu, og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð félaginu samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins árið 2016. Sem hluti af endurskoðun okkar á ársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á ársreikninginn í heild.

Lykilatriði endurskoðunarinnar	Endurskoðunaraðgerðir
Útlán Sjá nánar skýringu nr. 14 "Útlán og kröfur"	Endurskoðun á útlánum fólst m.a. í eftirfarandi þáttum: - Útlánaferill yfirfarinn og metinn. - Yfirfarið að útlán og kröfur í ársreikningi séu til samræmis við stöður í lánakerfi.
Áhersla í endurskoðun hjá okkur var á útlán þar sem útlán nema um 90% af heildareignum sjóðsins. Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er lánaþyrfti og er meginhlutverk hans að tryggja íslenskum sveitarfélögum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða.	- Stöður lána í árslok endurreiknaðar miðað við höfuðstól og væntar afborganir út frá forsendum lánakerfis, byggt á úrtaksprófunum og yfirfarið að forsendur lánakerfis séu til samræmis við undirliggjandi samninga.
Útlán eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta til samræmis við alþjóðlega reikningsskilastaðla.	- Ítarleg skoðun og endurreikningur á vaxtatekjum, verðbótum og gengismun.
Útlán og kröfur eru fjáreignir með föstum eða skilgreindum vöxtum og eru ekki skráðar á virkum markaði. Til þeirra stofnast þegar sjóðurinn greiðir fjármuni beint til skuldara án þess að til standi að selja kröfunna. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.	- Útreikningur og dreifing affalla/lántökukostnaðar yfirfarinn.
Ekki er færð varúðarniðurfærsla á útlán vegna þess að þau eru tryggð með veði í skatttekjum skuldara.	

Áritun óháðs endurskoðanda frh.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum félagsins að meta hæfi þess til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning félagsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa félagið upp eða hætta rekstri þess, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi félagsins. Stjórnendum félagsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi þess til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að félagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Áritun óháðs endurskoðanda frh.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og að við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, höfðu mesta þýðingu á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga vegi þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Reykjavík, 7. mars 2017

PricewaterhouseCoopers ehf.

Arna G. Tryggvadóttir

löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu

1. janúar til 31. desember 2016

	Skýr.	2016	2015
Hreinar vaxtatekjur			
Vaxtatekjur og verðbætur		4.329.849.976	4.238.842.714
Vaxtagjöld og verðbætur		(3.370.836.590)	(3.297.145.651)
Hreinar vaxtatekjur samtals	5	959.013.386	941.697.063
Aðrar rekstrartekjur			
Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	6	34.909.143	57.732.144
Hreinn gjaldeyrismunur	7	(77.026.361)	1.845.803
Aðrar rekstrartekjur samtals		(42.117.218)	59.577.947
Hreinar rekstrartekjur		916.896.168	1.001.275.010
Almennur rekstrarkostnaður			
Laun og launatengd gjöld	8	89.545.864	79.761.272
Kostnaður vegna verðbréfaútgáfu	9	42.995.821	42.791.172
Árgjöld og eftirlitsgjöld FME		7.356.000	7.173.000
Annar rekstrarkostnaður	10	62.839.865	51.954.614
Afskriftir	17	1.195.628	1.195.628
Almennur rekstrarkostnaður samtals		203.933.178	182.875.686
Niðurfærsla vegna erlends láns	18	0	227.338.059
Tekjuf. v. krafna á gjaldþrota fjármálastofnanir	16	270.167.102	0
Hagnaður ársins		<u>983.130.092</u>	<u>1.045.737.383</u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þýntur hagnaður á hlut	11	0,20	0,21

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

	Skýr.	31.12.2016	31.12.2015
Eignir			
Innstæður í Seðlabanka	12	5.626.071.452	5.163.730.450
Kröfur á lánastofnanir	13	249.936.916	12.126.733
Útlán og kröfur	14	70.510.956.942	71.133.684.457
Skammtímaútlán	15	663.848.611	441.145.278
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	16,19	927.919.306	313.134.841
Rekstrarfjármunir	17	44.238.212	45.433.840
Aðrar eignir		1.205.704	1.847.794
Eignir samtals		<u>78.024.177.143</u>	<u>77.111.103.393</u>
Skuldir			
Verðbréfaútgáfa	20	57.058.760.797	54.381.643.307
Aðrar langtímalántökur	21	3.175.802.373	5.504.996.185
Skammtímalántökur	22	415.592.683	433.894.691
Lífeyrisskuldbinding	23	74.589.521	71.000.943
Aðrar skuldir	24	127.104.907	7.371.497
Skuldir samtals		<u>60.851.850.281</u>	<u>60.398.906.623</u>
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000.000	5.000.000.000
Bundinn varasjóður		1.274.171.094	1.250.000.000
Óráðstafað eigið fé		10.898.155.768	10.462.196.770
Eigið fé samtals	25	<u>17.172.326.862</u>	<u>16.712.196.770</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>78.024.177.143</u>	<u>77.111.103.393</u>

Eiginfjáryfirlit 1. janúar til 31. desember 2016

	Hlutfé	*Bundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Breytingar á eigin fé 2016				
Eigið fé 1. janúar 2016	5.000.000.000	1.250.000.000	10.462.196.770	16.712.196.770
Arðgreiðsla			(523.000.000)	(523.000.000)
Hagnaður ársins og heildarhagnaður			983.130.092	983.130.092
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting		24.171.094	(24.171.094)	0
Eigið fé 31. desember 2016	5.000.000.000	1.274.171.094	10.898.155.768	17.172.326.862
Breytingar á eigin fé 2015				
Eigið fé 1. janúar 2015	5.000.000.000	1.250.000.000	9.416.459.387	15.666.459.387
Hagnaður ársins og heildarhagnaður			1.045.737.383	1.045.737.383
Eigið fé 31. desember 2015	5.000.000.000	1.250.000.000	10.462.196.770	16.712.196.770

* Bundinn varasjóður samanstendur af lögbundnum varasjóði og bundinni óinnleystri gangvirðisbreytingu. Í júní 2016 voru samþykktar breytingar á lögum um ársreikninga sem fólu í sér nýjar kröfur um bindingu eiginfjár vegna óinnleystra gangvirðisbreytinga sem takmarka möguleika til arðgreiðslu. Sjá nánar í skýringu 2 og 25.

Sjóðstreymisýfirlit 1. janúar til 31. desember 2016

	Skýr.	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		983.130.092	1.045.737.383
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur teknar út		(959.013.386)	(941.697.063)
Verðbætur, gengismunur og áfallnir vextir		(55.308.168)	(107.431.106)
Afföll, lántökugjald og lántökupóknun skuldabréfa	14,20	176.090.478	114.384.577
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	23	3.588.578	11.668.021
Afskriftir	17	1.195.628	1.195.628
Varúðarfærsla	18	0	(227.338.059)
		(833.446.870)	(1.149.218.002)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum			
Veitt langtímalán		(6.596.472.389)	(7.532.300.000)
Innheimt langtímalán		7.769.334.947	8.466.084.532
Fjáreignir á gangvirði, (hækkun) / lækkun		(614.784.465)	793.873.630
Skammtímalán veitt af sjóðnum, (hækkun)		(210.000.000)	(440.000.000)
Skammtímalán tekin af sjóðnum, (lækkun)		(18.340.467)	(74.989.002)
Aðrar eignir, lækkun / (hækkun)		642.090	(122.088)
Aðrar skuldir, hækkun		119.733.410	526.980
Fengnir vextir		3.000.458.672	2.999.938.661
Greiddir vextir		(2.165.066.977)	(2.148.974.749)
		1.285.504.821	2.064.037.964
Handbært fé frá rekstri			
		1.435.188.043	1.960.557.345
Fjármögnunarhreyfingar			
Lántaka		6.011.170.540	4.680.275.599
Afborganir langtímalána		(6.266.036.327)	(5.526.962.682)
Greiðsla vegna dómsmála	18	0	(246.393.120)
Arðgreiðsla til sveitarfélaga		(523.000.000)	0
		(777.865.787)	(1.093.080.203)
Hækkun á handbæru fé			
		657.322.256	867.477.142
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé			
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		42.828.929	1.880.121
Handbært fé í ársbyrjun		5.175.857.183	4.306.499.920
Handbært fé í árslok		5.876.008.368	5.175.857.183
Sundurliðun handbærs fjár			
Innstæður í Seðlabanka		5.626.071.452	5.163.730.450
Kröfur á lánastofnanir		249.936.916	12.126.733
		5.876.008.368	5.175.857.183

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er opinbert hlutafélag í eigu íslenskra sveitarfélaga. Lánasjóðurinn er lánafyrirtæki, sem starfar eftir hlutafélagalögum og lögum um fjármálafyrirtæki og er undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Meginhlutverk Lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán hans takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Lánasjóður sveitarfélaga er með heimilisfesti á Íslandi. Aðsetur sjóðsins er að Borgartúni 30, Reykjavík.

Lánasjóðurinn hefur gefið út skuldabréf sem tekin eru til viðskipta í NASDAQ OMX Iceland hf. og er viðskiptavakt með hluta bréfanna.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. samþykkti ársreikning sjóðsins þann 7. mars 2017.

2. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Helstu reikningsskilaaðferðir sem beitt var við gerð þessa ársreiknings eru tilgreindar hér á eftir. Þessum aðferðum var beitt á samræmdan hátt á öll tímabilin sem birt eru í reikningsskilunum, nema annað sé tekið fram. Hægt er að nálgast ársreikninginn hjá sjóðnum og á vef hans www.lanasjodur.is, sem og á vef NASDAQ OMX Iceland hf., www.omxnordicexchange.com.

2.1 Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

2.2 Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsaðferð að undanskildum fjáreignum sem tilgreindar eru á gangvirði.

2.3 Nýir staðlar og breytingar á stöðlum

a) *Reikningsskilastaðlar, lagfæringar og túlkunar sem tóku gildi 1. janúar 2016 og hafa áhrif á ársreikninginn.*

Það voru engir nýir IFRS staðlar eða túlkunar á stöðlum sem tóku gildi á árinu 2016 og hafa veruleg áhrif á reikningsskilin. Á árinu tóku gildi breytingar á nokkrum stöðlum, sem hafa lítil eða engin áhrif á félagið.

b) *Reikningsskilastaðlar, lagfæringar og túlkunar sem hafa verið útgefnir en hafa ekki tekið gildi.*

Eftirfarandi nýir staðlar hafa verið útgefnir en hafa ekki tekið gildi:

Staðall/túlkun	Innihald	Gildistökuári
IFRS 15	Tekjur af samningum við viðskiptavini	1. janúar 2017
IFRS 9	Fjármálagæringar	1. janúar 2018

Staðallinn IFRS 9 um fjármálagæringa mun taka gildi 1. janúar 2018. Staðallinn tekur á niðurfærslu fjáreigna á kostnaðarverði og áhættuvarnarreikningsskilum, auk færslu og flokkun fjáreigna og fjárskulda. Staðallinn gæti haft einhver áhrif á meðferð fjármálagæringa í reikningsskilum Lánasjóðsins, en eftir er að fara endanlega yfir hver og hve mikil þau áhrif verða, en við fyrstu könnun virðist það vera óverulegt.

Staðallinn IFRS 15 um tekjur af samningum við viðskiptavini er nýr staðall um tekjur. Hann mun hafa hverfandi áhrif á færslu tekna hjá Lánasjóðnum, ef einhver.

c) *Innleiðing staðla fyrir gildistökuári þeirra.*

Félagið innleiddi enga staðla fyrir gildistökuári þeirra á árinu 2016.

2.4 Mat og ákvarðanir

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að notaðar séu tilteknar aðferðir við reikningshaldslegt mat. Stjórnendur sjóðsins þurfa jafnframt að ákvarða notkun tiltekinna reikningsskilaaðferða. Sérstaklega er greint frá þessum aðferðum í skýringu nr. 3.

2.5 Umreikningur á erlendum gjaldmiðlum

(a) Starfsrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum sem er bæði starfsrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill sjóðsins. Allar fjárhæðir eru birtar í krónum nema annað sé tekið fram.

(b) Viðskipti og stöður

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð í starfsrækslugjaldmiðil á því gengi sem er í gildi á viðskiptadegi. Hagnaður eða tap, sem stafa af uppgjöri slíkra viðskipta og af umreikningi eða gengi peningalegra eigna og skulda í erlendri mynt í lok ársins, er fært í rekstrarreikning.

2.6 Starfspáttayfirlit

Stjórnendur sjóðsins skilgreina starfsemi hans sem einn starfspátt sem felst í útlánum til sveitarfélaga og fyrirtækja í eigu þeirra og/eða ríkis. Af þessum sökum birtir sjóðurinn ekki starfspáttayfirlit.

2.7 Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning með aðferð virkra vaxta fyrir alla vaxtaberandi fjármálagerninga nema þá sem tilgreindir hafa verið á gangvirði. Aðferð virkra vaxta byggir á því að reiknað er upphaflegt bókfært verð fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignar eða fjárskuldar í efnahagsreikningi. Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagernings, en tekur ekki tillit til mögulegs útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af virkum vöxtum sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

2.8 Fjármálagerningar

Félagið skráir upphaflega í fjárhagsbókhald sitt útlán og kröfur, innlán og útgefin skuldabréf á þeim degi þegar til skuldbindinganna er stofnað. Allar aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru upphaflega skráðar á þeim degi sem félagið verður aðili að samningsákvæðum gerningsins. Reglubundin kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem félagið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina.

Fjáreign eða fjárskuld er upphaflega metin á gangvirði að teknu tilliti til, þegar um er að ræða fjáreign eða fjárskuld sem er ekki metin síðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, viðskiptakostnaðar sem rekja má beint til kaupa fjáreignarinnar eða útgáfu fjárskuldarinnar.

Lánasjóðurinn skipar fjáreignum sínum í eftirfarandi flokka: fjáreignir tilgreindar á gangvirði þar sem gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning og útlán og kröfur. Flokkun fjárfestinga er ákvörðuð við upphaflega færslu í reikningsskilin.

(a) Fjáreignir tilgreindar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi

Fjáreignir eru færðar á gangvirði með breytingum í rekstrarreikningi skv. eftirfarandi:

- Tilteknar fjárfestingar eru færðar á gangvirði þar sem gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning í samræmi við skráða áhættustýringu eða fjárfestingastefnu.

Slíkar fjáreignir eru færðar í rekstrarreikningi undir hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði. Ekki er mögulegt að breyta flokkun þeirra fjáreigna sem hafa verið settar í þennan flokk eftir upphaflega færslu. Vextir eru færðir undir vaxtatekjur.

2.8 Fjármálagerningar frh.

(b) Útlán og kröfur

Útlán og kröfur eru fjáreignir með föstum eða skilgreindum vöxtum og eru ekki skráðar á virkum markaði. Til þeirra stofnast þegar sjóðurinn greiðir fjármuni beint til skuldara án þess að til standi að selja kröfuna.

Útlán og kröfur eru bókfærðar á kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.

(c) Nettun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettófjárhæðin færð í efnahagsreikning þegar fyrir liggur hvort tveggja lagalegur réttur til að jafna saman og ætlunin er að gera gerningana upp samtímis á nettógrunni.

(d) Lántökur

Lántökur eru upphaflega færðar á gangvirði, sem er fjárhæð lánsins við útgáfu að frádregnum lántökukostnaði. Eftir það eru lán færð á upphaflegu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

(e) Handbært fé

Til handbærs fjár í sjóðstreymi teljast sjóður og innstæður í Seðlabanka og kröfur á lánastofnanir.

2.9 Virðisrýrnun útlána og krafna

Við hver reikningsskil metur Lánasjóðurinn hvort hlutlæg merki séu um að virði útláns eða safns útlána hafi rýrnað. Samkvæmt lögum nr. 150/2006 um Lánasjóðinn er honum eingöngu heimilt að lána sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og fyrirtækjum til að fjármagna verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu. Skilyrði fyrir því að Lánasjóðurinn veiti lán til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu að öllu leyti í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart Lánasjóðnum.

Þá er sveitarfélagi heimilt skv. 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 að setja tekjur sínar að veði sem tryggingu fyrir lánum sem það tekur eða fyrir ábyrgðum sem það veitir Lánasjóðnum, sbr. einnig reglugerð um tryggingar Lánasjóðs sveitarfélaga í tekjum sveitarfélags nr. 835/2012. Stefna Lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs sem tryggingar fyrir lánum.

Lánasjóðurinn hefur aldrei tapað útláni frá því að hann hóf starfsemi árið 1967 og hefur því engan afskriftareikning útlána í bókum sínum.

2.10 Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Upphaflegt kostnaðarverð felur í sér kostnað sem rekja má beint til kaupa á þessum eignum.

Kostnaður sem fellur til eftir upphafleg kaup er einungis eignfærður þegar líklegt er að efnahagslegur ávinningur í framtíðinni muni renna til sjóðsins og unnt er að meta kostnaðarverðið með öruggum hætti. Viðhald og viðgerðir eru gjaldfærð í rekstrarreikning á því tímabili sem til þeirra er stofnað.

Afskriftir fasteignar eru reiknaðar með beinlínuaðferð til að dreifa kostnaði þeirra að frádregnu niðurlagsverði á áætlaðan nýtingartíma, sem er 50 ár.

Niðurlagsverð eigna og nýtingartími eru endurskoðuð á hverju tímabili og leiðrétt ef það á við. Fyrnanlegar eignir eru skoðaðar með tilliti til virðisrýrnunar í hvert sinn sem atvik eða breyttar aðstæður benda til þess að bókfært verð kunni að vera lægra en áætlað endurheimtanlegt virði. Endurheimtanlegt virði er annað hvort gangvirði eignar að frádregnum sölukostnaði eða notkunarvirði, hvort sem hærra er. Bókfært verð eignar er afskrifað niður í endurheimtanlegt virði ef bókfært verð hennar er hærra.

Söluhagnaður eða -tap af rekstrarfjármunum er mismunur á söluverði fjármunar og bókfærðu verði hans á söludegi. Söluhagnaður og/eða -tap er fært í rekstrarreikning.

2.11 Lífeyrisskuldbinding

Á sjóðnum og samstarfsstofnunum hans hvílir lífeyrisskuldbinding vegna þeirra starfsmanna sem hafa átt og eiga aðild að B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Skuldbinding Lánasjóðsins er færð til skuldar í efnahagsreikningi í samræmi við útreikning tryggingastærðfræðings. Útreikningur miðar við sömu tryggingarfræðilegu forsendur og notaðar eru við úttekt á B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Stuðst er við nýjar lífslíkur samkvæmt reynslu árunna 2010 - 2014. Aðrar forsendur eru 2% raunvextir og 50% af örorkulíkum 17 íslenska lífeyrissjóða á árunum 1998 - 2002.

2.12 Hlutfé

Desember 2006 voru samþykkt á Alþingi lög um stofnun opinbers hlutfélags um Lánasjóð sveitarfélaga ohf, nr.150/2006. Á stofnundi félagsins var samþykkt að nafnverð hlutfjár skyldi verða 5.000 milljónir króna. Félagið er í eigu íslenskra sveitarfélaga og eru eignarhlutir einstakra sveitarfélaga skilgreindir í lögnum. Síðan þá hafa sveitarfélög sameinast og eignarhlutur runnið inn í sameinað sveitarfélag.

2.13 Bundinn varasjóður

Samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006 skal færa matsbreytingar á fjáreignum, tilgreindum á gangvirði við upphaflega skráningu, af óráðstöfuðu eigin fé yfir á gangvirðisreikning meðal eigin fjár, sem óheimilt er að úthluta arði af. Leysa skal gangvirðisreikning upp til jafns við framkomnar breytingar á viðkomandi eign eða skuldbindingu þegar hún er seld eða innleyst eða forsendur fyrir matsbreytingu er ekki fyrir hendi. Bundinn varasjóður í efnahag og eiginfjárfirliti samanstendur af lögbundnum varasjóði og bundnum óinnleystum gangvirðisbreytingum.

2.14 Skattamál

Samkvæmt lögum nr. 90/2003 um tekjuskatt er Lánasjóðurinn undanþeginn greiðslu tekjuskatts.

Samkvæmt lögum nr. 94/1996 um fjármagnstekjuskatt er Lánasjóðurinn undanþeginn slíkum skatti.

Samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki er Lánasjóðurinn undanþeginn stimpilgjaldi.

Samkvæmt lögum nr. 155/2010 um sérstakan skatt á fjármálafyrirtæki er Lánasjóðurinn undanþeginn skattálagningu skv. þeim lögum.

3. Mikilvæg atriði sem varða reikningshaldslegt mat

Stjórnendur yfirfara mat og framtíðarvæntingar eigna og skulda. Stöðugt er farið yfir slíkt mat með hliðsjón af reynslu og öðrum þáttum svo sem framtíðarvæntingum sem taldar eru eðlilegar miðað við aðstæður. Sem dæmi um það er mat á gangvirði fjármálagerninga. Í ársreikningi Lánasjóðs sveitarfélaga eru engir verulegir liðir sem eru háðir mati stjórnenda og geta haft veruleg áhrif á niðurstöðu reikningsskila.

4. Áhættustýring

Sem lánaþyrir er stendur Lánasjóðurinn í rekstri sínum frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Eitt af meginverkefnum stjórnenda hans er að meta þá áhættu, stýra henni og halda innan fyrirfram skilgreindra marka. Þættir í skilvirkri áhættustjórnun eru greining helstu áhættuþátta, mæling áhættu, viðbrögð til að takmarka áhættuna og reglubundið eftirlit. Markmið áhættustýringar Lánasjóðsins er að tryggja að sjóðurinn standi af sér alla þá atburði sem hent geta í umhverfi hans.

Stjórn Lánasjóðsins setur reglur um áhættustýringu hans og ber ábyrgð á því gagnvart eigendum að þeim sé fylgt. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á áhættustýringu Lánasjóðsins gagnvart stjórninni. Lánasjóðurinn hefur fengið undanþágu frá rekstri endurskoðunardeildar samkvæmt leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins nr. 2/2011. Í þeim tilmælum er kveðið á um hvernig innri endurskoðun skuli fara fram og er aðalhlutverk innri endurskoðunar að fylgjast með starfsemi til að tryggja að reglum sé framfylgt í samræmi við samþykktir stjórnarinnar. Stjórn fjármálafyrirtækis og framkvæmdastjórn bera ábyrgð á að fullnægjandi innra eftirlit og innri endurskoðun sé ávallt til staðar. Á það jafnframt við þegar undanþága frá starfrækslu innri endurskoðunardeildar eða frá einstökum þáttum starfsemi hennar er veitt. Stjórn Lánasjóðsins gerir samning um árlega úttekt á innra eftirliti Lánasjóðsins í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins til að framfylgja ofangreindu hlutverki. Ernst & Young ehf. tók við hlutverki innri endurskoðunar, af Deloitte ehf., árið 2015.

Lánasjóðurinn er milligönguaðili milli íslenskra sveitarfélaga og fyrirtækja þeirra annars vegar og fjármálamarkaða, innlendra sem erlendra, hins vegar. Meginmarkmið sjóðsins er að tryggja fyrrgreindum aðilum lánsfé á hagstæðum kjörum. Útlánaáhætta er því helsti áhættuþátturinn í rekstri sjóðsins, en áhættuþættir eins og lausafjáráhætta, mótaðilaáhætta og rekstraráhætta koma einnig til í starfsemi. Markaðsáhætta er haldið í lágmarki, en hún er þó meðal annars til staðar í formi vaxtaáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

4.1 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta Lánasjóðsins er bundin við íslensk sveitarfélög og ríkissjóð. Lánasjóðurinn lánar eingöngu sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum. Skilyrði fyrir lánveitingu til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu alfarið í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs, sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart sjóðnum. Sveitarfélögin eru nú 74 talsins og eru 61 þeirra lántakendur hjá Lánasjóðnum. Sveitarstjórnarlögin mynda traustan ramma um starfsemi sveitarfélaganna, m.a. geta íslensk sveitarfélög ekki orðið gjaldþrota en ákvæði eru í lögum um aðkomu ríkisvaldsins ef fjárhagslegir erfiðleikar koma upp hjá sveitarfélagi sbr. kafla VII í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011. Sveitarfélögin hafa reynst traustir greiðendur og hefur aldrei komið til afskriftar vegna lána til sveitarfélaga eða félaga í þeirra eigu hjá Lánasjóðnum frá því að hann hóf starfsemi árið 1967. Mat á útlánaáhættu hefur því aldrei leitt til virðisrýrnunar útlánasafnsins og Lánasjóðurinn hefur því engan afskriftarreikning vegna mögulegra útlánatapa í bókum sínum.

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilað að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem það veitir. Stefna Lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs í tekjum. Í árslok 2016 eru 99% útlána til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með veð í tekjum sveitarfélaga.

Fjárhæð útlánaáhættu sem til verður með veitingu útlána kemur fram í bókfærðu virði safnsins í efnahagsreikningi. Lánasjóðurinn fer yfir allar lánsútsóknir með tilliti til þess hvort lántaki uppfylli skilyrði til lánveitingar og ennfremur hvort verkefnið sem fjármagna á hafi almenna efnahagslega þýðingu. Ítarlegt mat er framkvæmt á umsækjendum og ábyrgðaraðilum þeirra, stöðu þeirra og þróunarmöguleikum. Öll lánamál eru lögð fyrir stjórn, annað hvort til ákvörðunar eða kynningar.

Þann 31. desember 2016 voru þrír viðskiptamenn flokkaðir sem viðskiptamenn með stóra áhættuskuldbindingu hjá Lánasjóðnum. Viðskiptamenn eru skilgreindir með stórar áhættuskuldbindingar í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 625/2013 ef heildar skuldbindingar að teknu tilliti til frádráttar fara yfir 10% af eiginfjárgrunni. Tíu stærstu lántakendurnir eru ábyrgir fyrir um 56% af heildarútlánum sjóðsins, en var 65% í árslok 2015. Hámarksáhætta, skv. lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002, á einn aðila má ekki fara upp fyrir 25% af eiginfjárgrunni sjóðsins.

4.1.1 Áhætta vegna samningsskuldbindinga

Lánasjóðurinn er í eigu íslenskra sveitarfélaga, og lánar hann eingöngu til sveitarfélaga og fyrirtækja sem eru alfarið í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs. Lánasjóðurinn hefur tryggingar fyrir lánveitingum sínum til sveitarfélaga og ábyrgðum sem þau veita, en sveitarfélögin hafa sérstaka heimild í sveitarstjórnarlögum til að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum. Samningsskuldbindingar Lánasjóðsins eru því tryggðar af sveitarfélögunum og felst áhættan einkum í að sveitarfélögin sjálf lendi í greiðslustöðvun eða leiti nauðasamninga. Mótaðilaáhætta utan útlánaáhættu er takmörkuð við ríkissjóð og aðila með ábyrgð hans og ennfremur innlendar fjármálastofnanir sem hafa starfsleyfi frá Fjármálaeftirlitinu. Mótaðilaáhætta á erlendar fjármálastofnanir er sérstaklega tekin fyrir af stjórn.

4.1.2 Mótaðilaáhætta

Framkvæmdastjóri hefur eftirlit með mótaðilaáhættu. Fylgst er reglulega með stöðu lána og vanskila. Á árinu 2016 kom ekki til þess að sjóðurinn beiti veðrétti sínum í tekjum sveitarfélaga en sjóðurinn hefur einu sinni þurft að beita veði sínu, en það var gert árið 2010.

Eftirfarandi tafla sýnir mestu mögulegu mótaðilaáhættu sjóðsins.

	2016	2015
Staða mótaðilaáhættu vegna liða í efnahagsreikningi er eftirfarandi í m.kr.:		
Innstæður í Seðlabanka	5.626	5.164
Kröfur á lánastofnanir	250	12
Útlán og kröfur á sveitarfélög og fyrirtæki þeirra	71.175	71.575
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	928	313
Aðrar eignir	1	2
Samtals mótaðilaáhætta	77.980	77.066

4.2 Lausafjár- og fjármögnunaráhætta

Lausafjárahætta er hættan á að Lánasjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Lánasjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Meginreglan er að gefa ekki bindandi lánsloforð til væntanlegra lántaka fyrr en fjármögnun þeirra lána liggur fyrir. Þá er stórum hluta eigin fjár sjóðsins haldið í ávöxtun til mjög skamms tíma til að tryggja stöðugan aðgang að lausu fé og þar með sveigjanleika. Lánasjóðurinn mælir, reiknar og fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta örugglega endurgreitt allar skuldir sínar á gjalddaga. Eftirfarandi töflur sýna greiðslufæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir miðað við samningsbundnar endurgreiðslur.

Staða 31.12.2016 í m.kr.	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Handbært fé	5.876	-	-	-	-	5.876
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	923	-	-	-	-	923
Útlán	815	2.990	6.440	35.317	42.724	88.286
Samtals fjáreignir	7.614	2.990	6.440	35.317	42.724	95.085
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	417	2.882	4.761	29.049	38.337	75.446
Samtals fjárskuldir	417	2.882	4.761	29.049	38.337	75.446
Nettó eignir - skuldir	7.197	108	1.679	6.268	4.387	19.639

Staða 31.12.2015 í m.kr.	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Handbært fé	5.176	-	-	-	-	5.176
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	263	-	53	-	-	316
Útlán	592	3.007	7.301	35.577	41.878	88.355
Samtals fjáreignir	6.031	3.007	7.354	35.577	41.878	93.847
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	41	3.252	5.407	28.666	36.839	74.205
Samtals fjárskuldir	41	3.252	5.407	28.666	36.839	74.205
Nettó eignir - skuldir	5.990	(245)	1.947	6.911	5.039	19.642

4.3 Vaxta- og verðbólguáhætta

Varðandi vaxtaáættu er stefna sjóðsins að halda jafnvægi milli eftirstöðvatíma vaxtaberandi eigna og skulda og einnig fastra og breytilegra vaxta. Útlán eru því að öllu jöfnu á sömu grunnkjörum og fjármögnun þeirra að því er varðar lántíma, endurgreiðsluferil, vaxtakjör, vaxtagreiðsludaga og endurskoðunardaga vaxtaálags. Þá eru verðtryggð lán sem fjármögnuð eru af eigin fé með breytilegum vöxtum sem Lánasjóðurinn getur breytt einhliða.

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins 31.12.2016 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
Fjáreignir					
ISK verðtryggt	7.036	23.971	18.927	15.096	65.030
ISK óverðtryggt	9.466	-	-	-	9.466
EUR	3.146	-	-	-	3.146
USD	186	-	-	-	186
GBP	10	-	-	-	10
JPY	65	-	-	-	65
CHF	77	-	-	-	77
Samtals fjáreignir	19.986	23.971	18.927	15.096	77.979
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	5.696	20.170	16.495	14.862	57.224
ISK óverðtryggt	416	-	-	-	416
EUR	2.877	-	-	-	2.877
USD	133	-	-	-	133
Samtals fjárskuldir	9.122	20.170	16.495	14.862	60.650
Nettó eignir - skuldir	10.864	3.801	2.431	233	17.329

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins 31.12.2015 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
Fjáreignir					
ISK verðtryggt	6.864	23.004	20.905	12.583	63.356
ISK óverðtryggt	8.236	-	-	-	8.236
EUR	4.735	-	-	-	4.735
USD	534	-	-	-	534
JPY	91	-	-	-	91
CHF	97	-	-	-	97
GBP	14	-	-	-	14
Samtals fjáreignir	20.571	23.004	20.905	12.583	77.063
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	5.306	18.756	18.435	12.208	54.705
ISK óverðtryggt	434	-	-	-	434
EUR	4.712	-	-	-	4.712
USD	470	-	-	-	470
Samtals fjárskuldir	10.922	18.756	18.435	12.208	60.321
Nettó eignir - skuldir	9.649	4.248	2.470	375	16.742

4.3 Vaxta- og verðbólguáhætta, frh.

Vaxtanæmi

Greining á nettóvaxtanæmi 31. desember 2016 miðað við meðaltalslíftíma sýnir að 1 prósentustigs hækkun á vöxtum hækkar hreinar vaxtatekjur Lánasjóðsins um 130 milljónir króna á ársgrundvelli eða 0,8% af eigin fé á móti 152 milljónir króna eða 0,9% af eigin fé í árslok 2015. Taflan sýnir áhrif vaxtabreytingarinnar á hagnað sjóðsins skipt niður á flokka eigna og skulda miðað við binditímanálgun.

Vaxtanæmi í m.kr.	Samsíða hliðrun upp á vaxtaferli (punktar)	2016 Hagnaður eða tap	2015 Hagnaður eða tap
ISK verðtryggt	100	133	155
ISK óverðtryggt	100	(2)	(2)
Erlendar myntir	100	(1)	(1)
Samtals		130	152

Verðbólguáhætta

31. desember 2016 átti Lánasjóðurinn verðtryggðar eignir umfram verðtryggðar skuldir að fjárhæð 7.806 milljónir króna í samanburði við 8.651 milljónir króna í árslok 2015. Þetta þýðir að 1% hækkun vísitölu neysluverðs myndi auka hagnað sjóðsins um 78 milljónir króna og 1% lækkun myndi orsaka lækkun hagnaðar um 78 milljónir króna.

Áhrif verðtryggingar í m.kr.	2016	2015
Verðtryggðar eignir	65.030	63.356
Verðtryggðar skuldir	57.224	54.705
Nettó verðtryggingarstaða	7.806	8.651

4.4 Gjaldmiðlaáhætta

Stefna Lánasjóðsins varðandi gjaldmiðlaáhattu er að gjaldeyrisjöfnuður sjóðsins taki mið af reglum Seðlabanka Íslands og skal að svo miklu leyti sem unnt er, innan þeirra reglna, vera í réttu hlutfalli við hlutfall erlendra eigna af efnahag.

Næmigreining gjaldmiðla

Næmigreining gjaldmiðlastöðu sjóðsins sýnir að 10% veiking íslensku krónunnar eykur hagnað og eigið fé sjóðsins um 46 milljónir króna eða 0,3% af eigin fé. Taflan að neðan sýnir áhrif næmigreiningar gjaldmiðlastöðu sjóðsins skipt niður á myntir og sýnir áhrifin á hagnað og eigin fé Lánasjóðsins sem orsakast af 10% veikingu íslensku krónunnar gagnvart erlendum myntum.

Næmigreining gjaldmiðla í m.kr.	Styrking/veiking gjaldmiðils gagnvart íslensku krónunni	2016 Hagnaður eða tap	2015 Hagnaður eða tap
EUR	(10%)	27	2
USD	(10%)	5	6
JPY	(10%)	7	9
CHF	(10%)	7	10
GBP	(10%)	1	1
Samtals		46	29

Lánasjóðurinn notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem ársreikningur þessi nær til:

	31.12.2016	31.12.2015	Breyting í %
EUR/ISK	119,46	141,71	(15,7%)
USD/ISK	113,09	129,90	(12,9%)
JPY/ISK	0,9684	1,0795	(10,3%)
CHF/ISK	111,12	130,86	(15,1%)
GBP/ISK	139,25	192,53	(27,7%)

4.4 Gjaldmiðlaáhætta frh.

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2016

	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir					
Handbært fé	228	1	-	-	229
Útlán	2.918	185	65	87	3.255
Samtals fjáreignir	3.146	186	65	87	3.484
Fjárskuldir					
Lántökur	2.877	133	-	-	3.010
Samtals fjárskuldir	2.877	133	0	0	3.010
Nettó eignir - skuldir	269	53	65	87	474

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2015

	EUR	USD	JPY	Aðrar myntir	Samtals
Fjáreignir					
Handbært fé	1	-	-	-	1
Útlán	4.734	533	91	111	5.470
Samtals fjáreignir	4.735	534	91	111	5.471
Fjárskuldir					
Lántökur	4.712	470	-	-	5.182
Samtals fjárskuldir	4.712	470	0	0	5.182
Nettó eignir - skuldir	23	64	91	111	289

4.5 Rekstraráhætta

Varðandi rekstraráhættu er stefna Lánasjóðsins að hafa skriflega og skýra verkferla um alla helstu þætti í rekstrinum og vinna með stöðluð form lánssamninga. Þá hefur stefna Lánasjóðsins verið að útvista skrifstofuþjónustu og dreifa verkþáttum þannig á fleiri hendur til að draga úr áhættu. Rekstur Lánasjóðsins er tiltölulega einfaldur og rekstraráhætta því takmörkuð. Fjöldi viðskiptavina er takmarkaður og þeir fremur einsleitir.

4.5.1 Starfsmannaáhætta

Lánasjóðurinn er með þrjá fasta starfsmenn, framkvæmdastjóra, lánastjóra og starfsmann fjárstýringar. Jafnframt hefur Lánasjóðurinn gert þjónustusamning við Samband íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmiskonar þjónustu af sambandinu. Fyrirhugað er að framhald verði á rekstrarsamvinnu Lánasjóðsins og sambandsins.

4.5.2 Lagaleg áhætta

Lánasjóðurinn starfar eftir lögum nr. 150/2006 um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga, lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og lögum nr. 2/1995 um hlutafélög. Lánasjóðurinn getur ekki borið ábyrgð á lagabreytingum, niðurstöðum dómstóla eða ákvörðunum stjórnvalda.

Lánasjóðurinn hefur frá 1. júlí 2001 veitt lán í erlendra mynt að verðmæti samtals 15.376 milljónir króna miðað við upphaflegt verðmæti hvers láns umreiknað í íslenskar krónur. Stjórn Lánasjóðsins fjallaði ítrekað um lánasafnið út frá þeim dómum sem fallið höfðu frá júní 2010 vegna ólögmætrar gengistryggingar (þ.e. verðtryggingu lána í íslenskum krónum miðað við þróun erlendra gjaldmiðla) og var á þeirri skoðun að lánasamningar sjóðsins hafi verið gerðir í samræmi við ríkjandi lög.

Lánasjóðurinn hefur tapaði tveimur dómsmálum þar sem deilt var um hvort lán væri bundið ólögmætri gengistryggingu. Annars vegar var lán sjóðsins til Sveitarfélagsins Skagafjarðar dæmt sem lán í íslenskum krónum með ólögmætri gengistryggingu og endurgreiddi sjóðurinn vegna þess 89 m.kr. á árinu 2014. Þá var á árinu 2015 lán sjóðsins til Slökkviliðs Höfuðborgarsvæðisins dæmt að hluta til sem lán í íslenskum krónum með ólögmætri gengistryggingu og var Lánasjóðnum gert að greiða Slökkviliði Höfuðborgarsvæðisins 190 m.kr., að viðbættum dráttarvöxtum.

Þessi tvö lán eru einu lánin í lánasafni Lánasjóðs sveitarfélaga þar sem hvorki var tiltekin fjárhæð erlendra mynta né hlutfall þeirra í meginmáli lánssamnings. Lánasjóður sveitarfélaga telur þau sjónarmið sem dómarnir um þessi tvö lán byggja á, ekki eiga við um önnur lán í lánasafni sjóðsins enda hafi þessi tvö lán haft sérstöðu.

Dómar hafa fallið Lánasjóðnum í hag í Hæstarétti í tveimur öðrum dómsmálum um svipað ágreiningsefni, annars vegar gegn Fjarðabyggð þann 21. maí 2015 og gegn Hitaveitu Egilsstaða og Fella þann 20. október 2016. Var í báðum tilvikum staðfest að um lögmætt erlent lán væri að ræða. Síðarnefndi dómurinn markar tímamót því hann var sá síðasti í röð málaferla þar sem tekist var á um lögmæti gengislána en fyrsta málið af þessum toga var þingfest í ágúst 2012.

Engin dómsmál eru nú útistandandi gegn Lánasjóðnum.

4.6 Eiginfjárstýring

Markmið með stýringu á eigin fé er að sjóðurinn hafi ávallt yfir að ráða nægu eigin fé til að vega á móti undirliggjandi áhættupáttum í rekstri sjóðsins. Eiginfjárgrunnur sjóðsins samanstendur eingöngu af hlutafé, lögbundnum varasjóði og óráðstöfuðu eigin fé (Tier 1).

Lágmarks eigin fé samkvæmt 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 er 8% af áhættuvegnum eignum. Lánasjóðurinn reiknar og birtir eiginfjárlutfall sitt byggt á Basel II staðalinum. Basel II skiptist niður í Stoð 1 (Pillar 1) og Stoð 2 (Pillar 2). Í Stoð 1 er áhættupáttum skipt í útlánaáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Sjóðurinn beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á útlánaáhættu og markaðsáhættu, en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) við útreikning vegna rekstraráhættu. Í Stoð 2 er farið í nánari útfærslu á eigin mati og mælingum sjóðsins á eiginfjárlutfallinu sem svo er grundvöllur fyrir innra matsferli sjóðsins (e.ICAAP).

Árið 2016 mat sjóðurinn eiginfjárbörf sína með svonefndu innra matsferli og undirgekkst sérstakt matsferli (e. SREP) Fjármálaeftirlitsins. Innra matsferli sjóðsins á eiginfjárbörf er lykilkáttur í eiginfjár- og áhættustýringu sjóðsins.

Í júlí 2015 tóku gildi breytingar á lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 sem innleiddi ákvæði um eiginfjárauka sem byggist á hugmyndafræði Basel III staðals. Fimm eiginfjáraukar eru skilgreindir, verndunarauki, sveiflujöfnunarauki, eiginfjárauki vegna kerfisáhættu, eiginfjárauki á kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki á alþjóðavísu og eiginfjárauki á önnur kerfisleg mikilvæg fjármálafyrirtæki. Fjármálafyrirtækjum er ætlað að nota viðeigandi eiginfjárauka, til að bæta eiginfjárstöðu sína, til viðbótar við lágmarks eigið fé og vera betur í stakk búnir til að takast á við áföll í rekstri eða sveiflum í hagkerfinu. Skv. þessum breytingum á lögum um fjármálafyrirtæki þá ber Lánasjóðnum að binda 1,75% eigin fé til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, í verndunarauka vegna ársins 2016.

5. Hreinar vaxtatekjur	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Vaxtatekjur og verðbætur		
Útlán og kröfur	4.036.817.781	4.016.380.721
Handbært fé og skammtímakröfur	293.032.195	222.461.993
	<u>4.329.849.976</u>	<u>4.238.842.714</u>
Vaxtagjöld og verðbætur		
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	3.370.836.590	3.297.145.651
Hreinar vaxtatekjur	<u>959.013.386</u>	<u>941.697.063</u>
 6. Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	 1.1.-31.12.2016	 1.1.-31.12.2015
Markaðsskuldabréf og víxlar	2.600.110	27.950.163
Hlutdeildarskírteini	32.309.033	29.781.981
	<u>34.909.143</u>	<u>57.732.144</u>
 7. Hreinn gjaldeyrismunur	 1.1.-31.12.2016	 1.1.-31.12.2015
Útlán	(709.859.888)	(477.845.776)
Lántökur	675.662.456	481.571.700
Kröfur á lánastofnanir	(42.828.929)	(1.880.121)
	<u>(77.026.361)</u>	<u>1.845.803</u>
 8. Laun og launatengd gjöld		
Á árinu unnu þrír starfsmenn hjá sjóðnum líkt og á árinu 2015. Sjóðurinn hefur gert þjónustusamning við Samband íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmsum rekstrar- og þjónustupáttum og er sá kostnaður færður meðal annars rekstrarkostnaðar. Stjórnarmenn fá 8% mótframlag í lífeyrissjóð frá sjóðnum og framkvæmdastjóri 12%. Aukning í launakostnaði milli ára er vegna starfsmannabreytinga. Laun starfsmanna sjóðsins eru í samræmi við laun starfsmanna Sambands íslenskra sveitarfélaga.		
	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Laun	69.963.661	55.583.427
Greitt mótframlag í lífeyrissjóð	7.248.757	5.707.446
Reiknaður lífeyriskostnaður vegna lífeyrisskuldbindingar.	5.767.382	13.044.375
Önnur launatengd gjöld	6.566.064	5.426.024
	<u>89.545.864</u>	<u>79.761.272</u>
Óttar Guðjónsson, framkvæmdastjóri	23.095.984	20.717.456
Stjórnarmenn:		
Magnús B. Jónsson, stjórnarformaður	1.870.967	1.769.604
Kristinn Jónasson, varaformaður stjórnar	1.247.317	1.179.734
Helga Benediktsdóttir, aðalm. og form.endursk.nefndar	1.631.589	2.050.135
Elliði Vignisson, aðalmaður	1.247.317	1.179.734
Eydís Ásbjörnsdóttir, aðalmaður	1.247.317	805.690
Svanfríður Inga Jónasdóttir, aðalmaður	0	374.044
	<u>7.244.507</u>	<u>7.358.941</u>

9. Kostnaður vegna verðbréfaútgáfu	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Viðskiptavakt	35.500.000	35.500.000
Gjöld vegna verðbréfaútgáfu	2.261.055	2.202.089
Árlegur kostnaður vegna verðbréfa	5.234.766	5.089.083
	<u>42.995.821</u>	<u>42.791.172</u>

10. Annar rekstrarkostnaður	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Þjónustusamningur við Samband íslenskra sveitarfélaga	17.867.328	16.876.257
Sérfræðiþjónusta / lögfræðiþjónusta ofl.	9.855.760	12.510.940
Rekstur húsnæðis	6.304.378	6.094.017
Tölvur og tölvukerfi	4.644.937	6.186.920
Ytri endurskoðun	3.673.325	2.595.971
Innri endurskoðun	1.714.082	1.673.325
Ferðakostnaður	2.851.893	2.718.834
Rekstrarvörur og skrifstofuáhöld	1.102.732	704.394
Álag vegna ógr. fjármagnstekjuskatts af arði	10.460.000	0
Önnur rekstrargjöld	4.365.430	2.593.956
	<u>62.839.865</u>	<u>51.954.614</u>

11. Hagnaður á hlut	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Hagnaður ársins	983.130.092	1.045.737.383
Vegið meðaltal hlutafjár á árinu	5.000.000.000	5.000.000.000
Hagnaður á hlut	<u>0,20</u>	<u>0,21</u>

12. Innstæður í Seðlabanka	31.12.2016	31.12.2015
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	316.279.786	2.148.155.450
Bundin innlán í Seðlabanka	5.309.791.666	3.015.575.000
	<u>5.626.071.452</u>	<u>5.163.730.450</u>

Innstæður í Seðlabanka ásamt kröfum á lánastofnanir mynda handbært fé í lok ársins í samræmi við sjóðstreymisýfirlit að fjárhæð samtals 5.876 milljónir króna samanborið við 5.176 milljónir krónar í árslok 2015.

13. Kröfur á lánastofnanir	31.12.2016	31.12.2015
Bankareikningar	<u>249.936.916</u>	<u>12.126.733</u>

14. Útlán og kröfur	31.12.2016	31.12.2015
Verðtryggð útlán	65.029.817.912	63.355.892.758
Útlán í erlendri mynt	3.253.960.055	5.470.548.080
Óverðtryggð útlán	2.227.178.975	2.307.243.619
	<u>70.510.956.942</u>	<u>71.133.684.457</u>

Eftirstöðvar affalla og lántökupóknunar í árslok 2016 eru 323,8 milljónir króna. Í árslok 2015 voru eftirstöðvarnar 17,6 milljónir króna. Aukning er tilkomin vegna útlána úr lánaflokki LSS55.

15. Skammtímaútlán	31.12.2016	31.12.2015
Óverðtryggð lán í krónum	<u>663.848.611</u>	<u>441.145.278</u>

16. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði

	31.12.2016	31.12.2015
Markaðsskuldabréf og víxlar	0	50.526.040
Hlutdeildarskírteini ofl.	927.919.306	262.608.801
	<u>927.919.306</u>	<u>313.134.841</u>

Auk þess á Lánasjóðurinn tvær útistandandi kröfur á þrotabú fallinna bankastofnana sem lýst er hér að neðan.

Lánasjóður sveitarfélaga lýsti kröfu í bú Glitnis banka hf. á grundvelli afleiðusamninga að fjárhæð 6.723 milljónir króna. Ágreiningur er á milli Lánasjóðsins og slitastjórnar bankans um útreikning kröfunnar og nettun samninga. Þar sem sættir tókust ekki á milli aðila vísaði slitastjórn ágreiningnum til héraðsdóms í lok maí 2013. Endanleg niðurstaða fékkst í málinu með dómi Hæstaréttar þann 30. maí 2016. Viðurkennd var krafa Lánasjóðsins að fjárhæð 889 milljónir. Áætlaðar endurheimtur er um 30%. Tekjufært á árinu eru 264 milljónir, þar af eru 259 milljónir greiddar.

Skuldabréf útgefið af SPRON var fært að fullu niður í bókum sjóðsins á árinu 2009 eða sem nam 113 milljónum króna. Kröfu að fjárhæð 144 milljónum var lýst í þrotabú SPRON þann 21. janúar 2010. Samkvæmt kröfuhafalista SPRON sem dagsettur var 10. mars 2010 var samþykkt fjárhæð kröfu 135 milljónir króna. Áætlanir skilanefndar benda til þess að endurheimtur verði undir 5%. Vegna þessa voru tæpar 6 milljónir tekjufærðar á fyrri hluta ársins.

17. Rekstrarfjármunir

	31.12.2016	31.12.2015
Bókfært verð í ársbyrjun	45.433.840	46.629.468
Afskriftir ársins	<u>(1.195.628)</u>	<u>(1.195.628)</u>
Bókfært verð í árslok	<u>44.238.212</u>	<u>45.433.840</u>
Bókfært verð í árslok greinist þannig:		
Kostnaðarverð	59.781.372	59.781.372
Samsafnaðar afskriftir	<u>(15.543.160)</u>	<u>(14.347.532)</u>
Bókfært verð í lok árs greinist þannig:	<u>44.238.212</u>	<u>45.433.840</u>

Fasteignamat í árslok 2016 nam 87,0 milljónum og brunabótamat 85,9 milljónum króna. Vátryggingarmat fasteigna fyrir 2016 var 81 milljónir króna.

18. Varúðarfærsla

Þann 17. desember 2015 féll dómur Hæstaréttar í áfrýjun á dómi í máli Slökkviliðs Höfuðborgarsvæðisins bs. gegn Lánasjóði sveitarfélaga ohf. Í dómi Hæstaréttar var viðurkennt að lán sem ágreiningur var um hafi að hluta til verið í íslenskum krónum og bundið ólögmati gengistryggingu í skilningi 13. og 14. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu. Í dómi Hæstaréttar var Lánasjóði sveitarfélaga gert að greiða Slökkviliði Höfuðborgarsvæðisins 190 m.kr. með dráttarvöxtum, samtals 246,4 m.kr., sem er lækkun frá dómi Héraðsdóms úr 370,4 m.kr. auk dráttarvaxta, samtals 502,7 m.kr. sem Lánasjóðurinn hafði áður niðurfært. Í kjölfar dómsins þá var í ársuppgjöri sjóðsins 2015 tekjufærðar 256,3 m.kr., eftir að hafa áður gjaldfært 28,9 m.kr. á fyrri helming ársins 2015. Nettó tekjufærslan í ársreikningi 2015 var því 227,4 m.kr.

19. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IAS 39 Fjármálagerningar, skráning og mat, ber að flokka fjáreignir og fjárskuldir í sérstaka flokka sem segja til um hvernig meta skuli þessar eignir og skuldir eftir upphaflega skráningu þeirra.

- Lán og kröfur, metnar á afskrifuðu kostnaðarverði;
- Fjáreignir á gangvirði, metnar á gangvirði;
- Aðrar fjárskuldir, eru færðar á afskrifuðu kostnaðarvirði.

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda og gangvirði þeirra:

31. desember 2016	Lán og kröfur	Fjáreignir á gangvirði	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Samtals Bókfært virði	Gangvirði
Fjáreignir					
Innstæður í Seðlabanka	5.626.071.452	-	-	5.626.071.452	5.626.071.452
Kröfur á lánastofnanir	249.936.916	-	-	249.936.916	249.936.916
Útlán og kröfur	70.510.956.942	-	-	70.510.956.942	69.802.012.286
Skammtímaútlán	663.848.611	-	-	663.848.611	663.848.611
Markaðsskuldabréf, víxlar og hlutdeildarskírteini	-	927.919.306	-	927.919.306	927.919.306
Fjáreignir samtals	77.050.813.921	927.919.306	0	77.978.733.227	77.269.788.571
Fjárskuldir					
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	-	-	60.650.155.853	60.650.155.853	63.002.609.414
Fjárskuldir samtals	0	0	60.650.155.853	60.650.155.853	63.002.609.414

31. desember 2015

Fjáreignir					
Innstæður í Seðlabanka	5.163.730.450	-	-	5.163.730.450	5.163.730.450
Kröfur á lánastofnanir	12.126.733	-	-	12.126.733	12.126.733
Útlán og kröfur	71.133.684.457	-	-	71.133.684.457	73.619.200.370
Skammtímaútlán	441.145.278	-	-	441.145.278	441.145.278
Markaðsskuldabréf, víxlar og hlutdeildarskírteini	-	313.134.841	-	313.134.841	313.134.841
Fjáreignir samtals	76.750.686.918	313.134.841	0	77.063.821.759	79.549.337.672
Fjárskuldir					
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	-	-	60.320.534.183	60.320.534.183	62.886.976.457
Fjárskuldir samtals	0	0	60.320.534.183	60.320.534.183	62.886.976.457

Gangvirði skuldabréfa Lánasjóðsins byggir á gengi bréfanna á markaði 30. desember 2016.

Gangvirði útlána er metið með því að núvirða greiðsluflæði útlánasafnsins með ávöxtunarkröfu skuldabréfa Lánasjóðsins auk 0,15% álags. Vaxtaálagið skiptist í 0,05% álag til að koma til móts við rekstrarkostnað auk 0,10% álags til að mæta beinum útlögðum kostnaði við útgáfu og viðskiptavakt sjóðsins.

19. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Lánasjóðurinn notar þrepaskiptingu til að skýra mismunandi inntak á gangvirði. Þrepaskiptingin raðar inntökum í þrjú almenn þrep á eftirfarandi hátt:

Stig 1: skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: forsendur byggja á öðrum breytum en skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint eða óbeint (afleidd verð).

Stig 3: forsendur gangvirðis eigna og skulda eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarhluta o.fl.

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga færða á gangvirði í efnahagsreikningi.

31. desember 2016

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir				
Markaðsskuldabréf, víxlar og hlutdeildarskírteini	923.234.814	4.684.492	-	927.919.306
Samtals	923.234.814	4.684.492	0	927.919.306

31. desember 2015

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir				
Markaðsskuldabréf, víxlar og hlutdeildarskírteini	313.134.841	-	-	313.134.841
Samtals	313.134.841	0	0	313.134.841

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins sem ekki eru metnar á gangvirði í efnahagsreikningi.

31. desember 2016

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir				
Innstæður í Seðlabanka	-	5.626.071.452	-	5.626.071.452
Kröfur á lánastofnanir	-	249.936.916	-	249.936.916
Útlán og kröfur	-	70.510.956.942	-	70.510.956.942
Skammtímaútlán	-	663.848.611	-	663.848.611
Samtals	0	77.050.813.921	0	77.050.813.921
Fjárskuldir				
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	60.650.155.853	-	-	60.650.155.853
Samtals	60.650.155.853	0	0	60.650.155.853

31. desember 2015

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir				
Innstæður í Seðlabanka	-	5.163.730.450	-	5.163.730.450
Kröfur á lánastofnanir	-	12.126.733	-	12.126.733
Útlán og kröfur	-	71.133.684.457	-	71.133.684.457
Skammtímaútlán	-	441.145.278	-	441.145.278
Samtals	0	76.750.686.918	0	76.750.686.918
Fjárskuldir				
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	60.320.534.183	-	-	60.320.534.183
Samtals	60.320.534.183	0	0	60.320.534.183

20. Verðbréfaútgáfa

	Vegin meðaltals vaxtaþrósenta*		31.12.2016	31.12.2015
	31.12.2016	31.12.2015		
LSS '03, lokagjalddagi 2018	5,17%	5,17%	194.606.793	317.571.274
LSS '04, lokagjalddagi 2019	4,08%	4,08%	650.068.055	848.544.145
LSS '05-2, lokagjalddagi 2022	4,30%	4,30%	3.887.324.090	4.427.661.719
LSS 150224, lokagjalddagi 2024	4,64%	4,65%	24.542.314.214	26.075.296.531
LSS 150434, lokagjalddagi 2034	3,48%	3,53%	22.049.239.146	19.707.377.745
LSS '08 1, lokagjalddagi 2034	5,29%	5,29%	2.337.891.636	2.421.295.719
LSS 151155, lokagjalddagi 2055	3,07%	3,09%	3.397.316.863	583.896.174
Verðbréfaútgáfa samtals			57.058.760.797	54.381.643.307

* Vegin meðaltals vaxtaþrósenta er sett fram samkvæmt aðferð um virka vexti.

Eftirstöðvar affalla og lántökukostnaðar í árslok 2016 eru 469 milljónir króna. Í árslok 2015 voru eftirstöðvarnar 495 milljónir króna.

21. Aðrar langtímalántökur

	Vaxtaþrósenta		31.12.2016	31.12.2015
	31.12.2016	31.12.2015		
EUR lán (Euribor-álag)	0,22%	0,21%	2.877.193.163	4.711.629.640
USD lán (Libor-álag)	0,14%	0,12%	133.444.226	469.834.018
ISK lán (verðtryggðir fastir vextir)	6,09%	6,09%	165.164.984	323.532.527
Aðrar lántökur samtals			3.175.802.373	5.504.996.185

22. Skammtímalántökur

	Vaxtaþrósenta		31.12.2016	31.12.2015
	31.12.2016	31.12.2015		
ISK lán (óverðtryggð)	5,25%	5,45%	415.592.683	433.894.691

23. Lífeyrisskuldbinding

Á Lánasjóði sveitarfélaga og samstarfsstofnunum hans hvílir lífeyrisskuldbinding vegna fyrrum starfsmanna sem eiga aðild að B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Tryggingafræðilegur útreikningur á lífeyrisskuldbindingu fer fram árlega og er hún færð til skuldar í ársreikningi í lok árs. Útreikningur miðar við sömu tryggingafræðilegu forsendur og notaðar eru við úttekt á B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Nema stuðst er við nýjar lífslíkur. Meginforsendur eru 2% raunvextir, lífslíkur samkvæmt reynslu árunum 2010 - 2014 og 50% af örorkulíkum 17 íslenska lífeyrissjóða á árunum 1998 - 2002. Ekki er um að ræða skuldbindingu vegna núverandi starfsmanna Lánasjóðsins.

Lífeyrisskuldbinding greinist þannig:	31.12.2016	31.12.2015
Frá fyrra ári	71.000.943	59.332.922
Greiddur lífeyrir á árinu	(2.178.804)	(1.376.354)
Hækkun skuldbindingar	5.767.382	13.044.375
Lífeyrisskuldbinding samtals	74.589.521	71.000.943

24. Aðrar skuldir

	31.12.2016	31.12.2015
Lánardrottinnar	1.889.070	4.636.448
Ógreidd launatengd gjöld	3.150.543	2.735.049
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur	122.065.294	0
Aðrar skuldir samtals	127.104.907	7.371.497

25. Eigið fé

Lánasjóðurinn reiknar og birtir eiginfjárlutfall sitt samkvæmt 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Sjóðurinn beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á útlánaáhættu og markaðsáhættu, en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) við útreikning vegna rekstraráhættu. Með breytingu á lögum nr. 161/2002, í júlí 2015, voru ákvæði um eiginfjárlauka innleidd. Þeim samkvæmt ber Lánasjóðnum að binda 1,75% eigin fjár til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, í verndunarauka vegna ársins 2016.

31. desember 2016 nam heildarhlutafé félagsins 5.000 milljónum króna. Eitt atkvæði fylgir hverri krónu nafnverðs.

Taflan hér að neðan sýnir eiginfjárgrunn sjóðsins, áhættuvegnar eignir og eiginfjárlutfall sjóðsins í árslok 2016 og 2015.

	31.12.2016	31.12.2015
Eiginfjárgrunnur		
Hlutafé	5.000.000.000	5.000.000.000
Lögbundinn varasjóður	1.250.000.000	1.250.000.000
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting	24.171.094	0
Óráðstafað eigið fé	10.898.155.768	10.462.196.770
Eiginfjárgrunnur samtals	17.172.326.862	16.712.196.770
 Áhættugrunnur		
Útlánaáhætta	17.928.927.160	19.052.785.015
Markaðsáhætta	472.165.997	290.372.948
Rekstraráhætta	1.750.141.402	1.780.741.992
Áhættugrunnur samtals	20.151.234.559	21.123.899.955
 Eiginfjárlutfall		
Eiginfjárlutfall	85%	79%

Á meðal óráðstafaðs eigin fjár er sérliður vegna bundinna óinnleysta gangvirðisbreytinga sem kemur til vegna breytinga í ársreikningalögum nr. 3/2006. Breytingarnar tóku gildi í júní 2016 og fela í sér nýjar kröfur um bindingu eiginfjár vegna óinnleysts gangvirðisbreytinga af fjármálagerningum sem takmarka möguleika til arðgreiðslu. Sjá nánar í eiginfjárfirliti. Enn ríkir nokkur óvissa um túlkun og framkvæmd þessara lagabreytinga og því gæti framsetning í eiginfjárfirliti og skýringum tekið breytingum á næstu misserum.

Vegið eiginfjárlutfall samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki er 85% en var 79% í árslok 2015. Við síðustu uppfærslu lánsrhæfismats ríkisins 13. janúar 2017, fluttust erlend lán sveitarfélaga á milli flokka, úr því að vera 100% áhættuvegin í að vera 50% vegin. Eftir þessa breytingu hækkar eiginfjárlutfall Lánasjóðsins úr 85% í 92% mv. stöðu lána í árslok.

Sjóðurinn metur eiginfjárbörf sína með innra matsferli og skilaði til Fjármálaeftirlitsins skýrslu þar um á árinu 2016. Innra matsferli sjóðsins á eiginfjárbörf er lykilþáttur í eiginfjár- og áhættustýringu sjóðsins.

Fjármálaeftirlitið mat skýrslu Lánasjóðsins skv. sérstöku eftirlitsferli (SREP). Niðurstöður matsins voru kynntar Lánasjóðnum og sýna að eiginfjárstaða sjóðsins er vel yfir viðmiðunarmörkum sem sjóðurinn hefur sett sér og einnig vel yfir þeim mörkum sem Fjármálaeftirlitið telur rétt að setja sjóðnum.

26. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar sjóðsins eru skilgreindir sem stjórn, framkvæmdastjóri og sveitarfélög, fyrirtæki og stofnanir í eigu sveitarfélaga sem tengjast stjórn og varastjórn sjóðsins og sveitarfélög og fyrirtæki þeirra sem eru á meðal 10 stærstu hluthafa sjóðsins. Upplýsingar um fyrirgreiðslu til tengdra aðila eru sem hér segir:

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Staða í ársbyrjun	43.440.219.016	43.211.799.287
Ný lán.....	4.318.636.973	5.457.800.000
Afborganir lána.....	(4.959.688.751)	(5.609.767.429)
Aðrar breytingar.....	476.922.965	380.387.158
Staða í árslok.....	<u>43.276.090.203</u>	<u>43.440.219.016</u>
Vaxtatekjur.....	1.600.662.628	1.659.911.542
Vaxtagjöld.....	22.483.255	20.037.276

Upplýsingar um laun stjórnenda, sjá skýringu nr. 8.

Gjöld til Sambands íslenskra sveitarfélaga, sjá skýringu nr. 10.

Skuld við tengda aðila í árslok, sjá skýringu 26.

Engin óvenjuleg viðskipti áttu sér stað við tengda aðila á árinu.

27. Lánveitingar

Hér að neðan má sjá sundurliðun á stöðu lána þeirra sveitarfélaga sem eru lántakar hjá Lánasjóðnum, samtals 59.481 m.kr. Auk þess hefur Lánasjóðurinn veitt lán til fyrirtækja sem eru 100% í eigu sveitarfélaga að fjárhæð 11.694 m.kr. Samtals 71.175 m.kr.

Sveitarfélag	Fjárhæð	Íbúafj.	Sveitarfélag	Fjárhæð	Íbúafj.
Kópavogsbær	8.352	34.140	Seyðisfjarðarkaupstaður	347	658
Hafnarfjarðarkaupstaður	8.268	28.189	Langanesbyggð	292	505
Sveitarfélagið Árborg	5.294	8.206	Djúpavogshreppur	259	456
Mosfellsbær	3.409	9.481	Tálknafjarðarhreppur	257	267
Fjarðabyggð	3.228	4.693	Mýrdalshreppur	238	525
Fljótshálfarabær	3.035	3.443	Rangárþing eystra	232	1.774
Sveitarfélagið Skagafjörður	2.483	3.902	Fjallabyggð	218	2.025
Ísafjarðarbær	2.113	3.623	Dalabyggð	212	678
Garðabær	1.856	14.717	Húnaþing vestra	191	1.160
Sandgerðisbær	1.564	1.577	Strandabyggð	183	467
Borgarbyggð	1.392	3.637	Hörgársveit	171	557
Reykjanesbær	1.222	15.233	Skaftárhreppur	165	470
Sveitarfélagið Ölfus	1.174	1.956	Breiðdalshreppur	138	183
Akraneskaupstaður	1.122	6.908	Eyjaþingarsveit	70	1.035
Stykkishólmsbær	1.084	1.113	Sveitarfélagið Hornafjörður	68	2.171
Hveragerðisbær	1.048	2.463	Vopnafjarðarhreppur	59	650
Vesturbyggð	1.046	1.013	Grýtubakkahreppur	54	357
Bolungarvíkurkaupstaður	995	904	Seltjarnarneskaupstaður	47	4.415
Norðurþing	822	2.825	Húnavatnshreppur	47	403
Grímsnes- og Grafningshreppur	806	465	Kjósarhreppur	44	217
Akureyrarkaupstaður	771	18.294	Reykholahreppur	33	267
Grundarfjarðarbær	717	899	Hvalfjarðarsveit	27	622
Blönduósibær	604	865	Skútustaðahreppur	24	408
Rangárþing ytra	552	1.526	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	22	521
Hrunamannahreppur	551	807	Skagabyggð	21	109
Snæfellsbær	527	1.663	Súðavíkurhreppur	18	184
Dalvíkurbyggð	453	1.840	Flóahreppur	10	619
Bláskógabyggð	399	979	Kaldrananeshreppur	9	103
Reykjavíkurborg	397	122.460	Tjörneshreppur	4	60
Þingeyjarsveit	372	918	Árneshreppur	4	55
Sveitarfélagið Vogar	362	1.148			

Fyrirtæki í eigu sveitarfélaga	Fjárhæð	Fyrirtæki í eigu sveitarfélaga	Fjárhæð
Félagsbústaðir hf	5.421	Byggðasafnið í Skógum	110
Orkuveita Reykjavíkur	1.058	Félagsþjónusta A-Hún bs	65
Reykjaneshöfn	896	Skagafjarðarveitur	64
Orkuveita Húsavíkur	623	Jeratún ehf	63
Norðurá bs.	493	Bolungarvíkurhöfn	36
Brunavarnir Árnessýslu	394	Fasteignir Húnavatnshrepps ehf.	31
Hitaveita Egilsstaða og Fella ehf.	319	Þorlákshafnarhöfn	30
Höfði hjúkrunar- og dvalarheimili	306	Dvalarheimilið Kirkjuhvoll	25
Héraðsnefnd Árnesinga bs.	299	Hólmavíkurhöfn	18
Norðurorka hf	279	Listasafn Árnesinga	15
Fasteignafél. Hveragerðisbæjar	252	Hitav. Húnaþings vestra	13
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins	239	Strætó bs	13
Fasteignafélag Fljótshálfarabærs	227	Faxaflóahafnir	10
Selfossveitur	136	Hitaveita Laugarvatns	8
SORPA bs	132	Félags. skólaþj. Rangárv/V Skaft	4
Sorpstöð Rangárvallasýslu bs	115	Sorpstöð Héraðs bs	1

Lánasjóðurinn hefur fengið skriflega heimild frá lántakendum sínum til birtingar upplýsinga um stöðu lána þeirra hjá sjóðnum. Þetta er til þess að geta birt í opinberum gögnum, s.s. ársskýrslum og fyrir fjárfesta, sundurliðaðar upplýsingar um útlán sjóðsins og hvernig þau skiptast á milli sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu. Heimildarinnar var aflað í samræmi við 60. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002.

28. Hluthafar

Hluthafar sjóðsins eru 74, en hann er í eigu allra sveitarfélaga landsins. Reykjavíkurborg er eini hluthafinn sem á meira en 10% í sjóðnum með 17,5% hlut en samtals eiga 10 stærstu hluthafar sjóðsins 56%. Hér að neðan má sjá sundurliðun allra hluthafa sjóðsins.

Sveitarfélag	Eignarhl. í %	Sveitarfélag	Eignarhl. í %
Akrahreppur	0,08%	Kópavogsbær	5,52%
Akraneskaupstaður	2,41%	Langanesbyggð	0,54%
Akureyrarkaupstaður	5,49%	Mosfellsbær	1,49%
Árneshreppur	0,04%	Mýrdalshreppur	0,37%
Ásahreppur	0,04%	Norðurþing	2,22%
Bláskógabyggð	0,63%	Rangárþing eystra	1,67%
Blönduósbær	1,47%	Rangárþing ytra	1,72%
Bolungarvíkurkaupstaður	0,83%	Reykholahreppur	0,30%
Borgarbyggð	1,78%	Reykjanesbær	3,03%
Borgarfjarðarhreppur	0,09%	Reykjavíkurborg	17,47%
Breiðdalshreppur	0,35%	Sandgerðisbær	0,63%
Dalabyggð	0,61%	Seltjarnarneskaupstaður	1,16%
Dalvíkurbyggð	1,35%	Seyðisfjarðarkaupstaður	0,98%
Djúpavogshreppur	0,33%	Skaftárhreppur	0,38%
Eyja- og Miklaholtshreppur	0,05%	Skagabyggð	0,03%
Eyjafjarðarsveit	0,37%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	0,37%
Fjallabyggð	2,39%	Skorradalshreppur	0,02%
Fjarðabyggð	3,00%	Skútustaðahreppur	0,21%
Fljótshálfur	1,59%	Snæfellsbær	1,77%
Fljótshálfurshreppur	0,03%	Strandabyggð	0,45%
Flóahreppur	0,25%	Stykkishólmsbær	1,85%
Garðabær	3,76%	Súðavíkurhreppur	0,30%
Grindavíkurbær	1,09%	Svalbarðarstandarhreppur	0,18%
Grímsnes- og Grafningshreppur	0,22%	Svalbarðshreppur	0,08%
Grundarfjarðarbær	0,60%	Sveitarfélagið Árborg	3,05%
Grytubakkahreppur	0,13%	Sveitarfélagið Garður	0,46%
Hafnarfjarðarkaupstaður	4,25%	Sveitarfélagið Hornafjörður	1,35%
Helgafellssveit	0,02%	Sveitarfélagið Skagafjörður	2,34%
Hrunamannahreppur	0,24%	Sveitarfélagið Skagatrönd	0,29%
Húnavatnshreppur	0,15%	Sveitarfélagið Vogar	0,42%
Húnaþing vestra	0,89%	Sveitarfélagið Ölfus	0,86%
Hvalfjarðarsveit	0,22%	Tálknafjarðarhreppur	0,20%
Hveragerðisbær	0,96%	Tjörneshreppur	0,02%
Hörgársveit	0,17%	Vestmannaeyjabær	5,81%
Ísafjarðarbær	4,15%	Vesturbyggð	1,32%
Kaldrananeshreppur	0,06%	Vopnafjarðarhreppur	0,68%
Kjósárhreppur	0,08%	Þingeyjarsveit	0,34%

Viðauki – Óendurskoðaður

Óendurskoðuð stjórnarháttayfirlýsing

Góðir stjórnarhættir leggja grunn að opnum og traustum samskiptum stjórnar, hluthafa, lántakanda, starfsmanna og annara hagsmunaaðila og tryggja vandaða og ábyrga ákvarðanatöku. Stjórn telur að með því að tileinka sér góða stjórnarhætti þá eykur það gagnsæi, heilindi og ábyrgð í stjórnkerfi sjóðsins.

Stjórnarháttayfirlýsing Lánasjóðs sveitarfélaga, byggir á lögum og reglum og viðurkendum leiðbeiningum, eins og þær fram koma í ritinu "Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja" sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtök atvinnulífsins gáfu út árið 2015.

Hlutverk Lánasjóðs sveitarfélaga ohf.

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er lánaþyrft, sem starfar eftir hlutafélagalögum nr. 2/1995, lögum um fjármálaþyrft nr. 161/2002, lögum um sjóðinn nr. 150/2006 og er undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Meginhlutverk Lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán sjóðsins takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Eignarhald

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er í eigu allra sveitarfélaga landsins þar sem Reykjavíkurborg er stærsti hluthafinn með 17,4% hlut. Tíu stærstu hluthafarnir eiga 56% í sjóðnum en samtals eru sveitarfélög landsins, hluthafarnir, 74 talsins. Eignarhlutir í Lánasjóðnum geta eingöngu verið í eigu íslenskra sveitarfélaga og stofnana og fyrirtækja sem eru að fullu í þeirra eigu, samkvæmt lögum um sjóðinn. Eignahlutur hluthafa er óbreyttur milli ára.

Í stjórn sjóðsins sitja fimm aðalmenn og hefur hver og einn þeirra tilgreindan varamann, sem kjörnir eru á aðalfundi sjóðsins. Kynjahlutföll í aðal- og varastjórn eru jöfn.

Stjórnarhættir

Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti veitti Lánasjóðnum fyrst viðurkenningu sem Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum í mars 2013 og hefur sjóðurinn fengið slíka viðurkenningu á hverju ári síðan. Í samræmi við 1.mgr. 54.gr. laga nr. 161/2002 um fjármálaþyrft þá ber stjórn ábyrgð á stjórnarhættir og innra skipulag stuðli að skilvirkri og varfærinni stjórn sjóðsins, aðskilnaði starfa og að komið sé í veg fyrir hagsmunaárekstra. Stjórnin hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið hennar og verkefni eru skilgreind. Í þessum reglum er meðal annars að finna reglur um boðun stjórnarfundar, lögmæti ályktana, reglur um fundarsköp, vanhæfisástæður og hagsmunatengsl, verkswið gagnvart framkvæmdastjóra og fleira. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á vefsíðu sjóðsins (www.lanasjodur.is).

Leiðbeiningarnar hvetja til þess að stjórn skipi sérstaka starfskjaranefnd til að setja sjóðnum starfskjarastefnu og semja við framkvæmdastjóra og aðra starfsmenn, um laun og önnur starfskjör. Stjórn Lánasjóðsins ákvað að setja ekki á fót sérstaka starfskjaranefnd í ljósi þess að einungis þrír starfsmenn starfa hjá sjóðnum auk þess sem laun starfsmanna eru tengd við launakjör starfsmanna Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Leiðbeiningarnar hvetja til þess að tilnefningarnefnd sé kosin á aðalfundi. Stjórn Lánasjóðsins hefur í mörg ár skipað kjörnefnd sem hefur farið með sama megin hlutverk og tilnefningarnefnd og sett henni starfsreglur. Stjórn skipar kjörnefnd á fyrsta fundi sínum á hverju ári og voru áform um að viðhalda því verklagi kynnt hluthöfum á aðalfundi 2016 og engar athugasemdir gerðar við það fyrirkomulag.

Innra eftirlit og undanþága frá rekstri innri endurskoðunardeilda

Stjórn Lánasjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt innra eftirlit til samræmis við lög og settar reglur. Lánasjóðurinn leggur áherslu á að verklag sé skjalfest, áhættur séu greindar og metnar, eftirlitsaðgerðir skilgreindar til að mæta viðkomandi áhættum og þannig draga úr áhrifum viðkomandi áhættuþátta.

Hjá fjármálaþyrft skal starfa endurskoðunardeild sem annast innri endurskoðun skv. lögum um fjármálaþyrft nr. 161/2002. Fjármálaeftirlitið getur veitt undanþáguheimild með hliðsjón af eðli og umfangi rekstrar. Lánasjóðurinn hefur fengið slíka undanþágu frá rekstri endurskoðunardeilda samkvæmt leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins nr. 2/2011. Í þeim tilmælum er kveðið á um hvernig innri endurskoðun skal fara fram og er aðalhlutverk innri endurskoðunar að fylgjast með starfsemi til að tryggja að reglum sé framfylgt í samræmi við samþykktir stjórnar. Stjórn Lánasjóðsins gerir samning um árlega úttekt á innra eftirliti Lánasjóðsins í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins til að framfylgja ofangreindu hlutverki. Ernst & Young ehf. tók við hlutverki innri endurskoðunar af Deloitte árið 2015.

Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd til að vera sér innan handar varðandi eftirlit með vinnuferlum reikningsskila, endurskoðunar, áhættustýringar og innra eftirlits.

Áhættustýring og áhættunefnd

Stjórn ber ábyrgð á áhættustefnu Lánasjóðsins og skilgreinir áhættuvilja. Stjórn Lánasjóðsins samþykkir reglur um framkvæmd áhættustýringar, hefur eftirlit með því að reglunum sé framfylgt og tryggir að innri ferlar vegna áhættustýringar séu yfirfarnir. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á áhættustýringu Lánasjóðsins gagnvart stjórninni.

Sem lánaþyrft stendur Lánasjóðurinn í rekstri sínum frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Eitt af meginverkefnum stjórnenda hans er að sjá til þess að áhætta sé metin, henni stýrt og haldið innan fyrirfram skilgreindra marka. Þættir í skilvirkri áhættustýrnun eru greining helstu áhættuþátta, mæling áhættu, viðbrögð til að takmarka áhættuna og reglubundið eftirlit. Markmið áhættustýringar Lánasjóðsins er að tryggja að sjóðurinn standi undir öllum kringumstæðum af sér alla þá atburði sem hent geta í umhverfi hans.

Það eru tvær grundvallareglur sem hafðar eru í heiðri í rekstri sjóðsins í þeim tilgangi að lágmarka áhættu í daglegum rekstri hans, þörun útlána og ófjármögnuð lánsloforð. Með því að fara eftir þessum reglum í daglegum störfum eru líkur lágmarkaðar á að illa fari þegar fjármálakrísur ganga yfir.

Ársfjórðungslega útbýr áhættustýring sjóðsins skýrslu til stjórnar og kynnir á stjórnarfundi, þar sem farið er yfir helstu áhættuþætti og stöðu þeirra samanborið við áhættustefnu sjóðsins. Lánasjóðurinn fer árlega í gegnum innra matsferli í samræmi við lög um fjármálafyrirtæki, til að meta eiginfjárför sjóðsins og styrkja tengsl áhættumats sjóðsins og áhættustýringu. Innra matsskýrslan (e. ICAAP) er kynnt og samþykkt af stjórn sjóðsins áður en hún er send til Fjármálaeftirlitsins.

Lánasjóðurinn ber samkvæmt 78. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 að starfrækja áhættunefnd, sem ber að sinna ráðgjafa- og eftirlitshlutverki fyrir stjórn er varðar mótun áhættustefnu og áhættuvilja. Sökum smæðar sjóðsins var sótt um undanþágu frá starfrækslu áhættunefndar í samræmi við 5. mgr. 78. gr. Slík undanþága var veitt af Fjármálaeftirlitinu með bréfi dags. 23. desember 2015 og skilgreint að starfsskyldur áhættunefndar yrðu yfirfærðar á stjórn Lánasjóðsins.

Ytri endurskoðun og reikningsskil

Í samræmi við lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og samþykktir Lánasjóðsins þá er endurskoðunarfélag fyrirtækisins kosið á aðalfundi. Endurskoðunarfélag sjóðsins skal jafnan hafa aðgang að öllum gögnum og skjölum félagsins í samræmi við lög um ársreikninga. Í samræmi við fyrirnefnd lög er ákvæði sem kveður á um að ráðningartími endurskoðenda hjá fjármálafyrirtækjum sé 5 ár í senn. Áð þeim 5 árum liðnum má ekki kjósa sama endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtæki að nýju. Á aðalfundi sjóðsins þann 17. apríl 2015 var PricewaterhouseCoopers ehf. (PWC) kosið endurskoðunarfélag Lánasjóðsins og endurskoðandi er Arna Guðrún Tryggvadóttir. Sjóðurinn gerir uppgjör sín samkvæmt IFRS alþjóðlegum reikningsskilastöðlum og birtir þær upplýsingar sem krafist er í samræmi við þá staðla.

Gildi sjóðsins og siðareglur

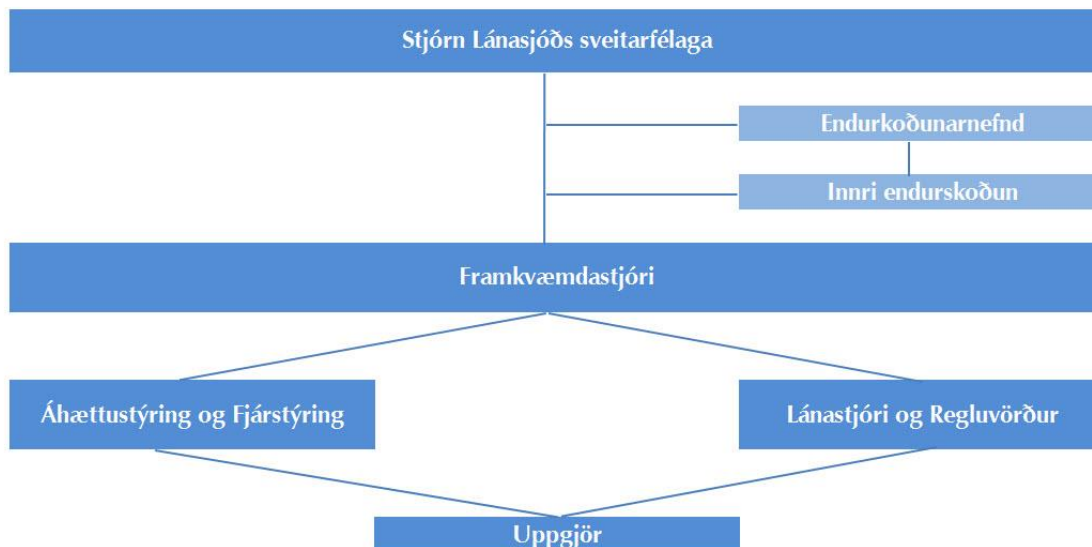
Stjórn hefur sett starfsmönnum sjóðsins siðareglur. Þar segir að starfsmenn Lánasjóðsins eigi að gegna störfum sínum af alúð og samviskusemi og gæta hagsmuna Lánasjóðsins í hvívetna. Þá eru starfsmenn sjóðsins í störfum sínum bundnir af lögum, reglum og samþykktum Lánasjóðsins. Starfsmenn sjóðsins eru einnig meðvitaðir um þá samfélagslegu ábyrgð sem sjóðurinn hefur að gegna og starfa í samræmi við það. Starfsmenn Lánasjóðsins hafa ávallt í heiðri grundvallarreglur góðrar stjórnsýslu í störfum sínum, þ.m.t. gagnsæja og upplýsta ákvarðanatöku, og að framkvæma ekkert það sem er til þess fallið að vekja grunsemdir um að annað en lögmæt og málefnaleg sjónarmið ráði för við stjórnun og rekstur Lánasjóðsins.

Stjórn Lánasjóðsins mótar stefnu og hefur eftirlit með rekstri Lánasjóðsins. Starfsmenn Lánasjóðsins gæta þess að framkvæmd stjórnsýslu og rekstrar Lánasjóðsins sé ávallt eins og best verður á kosið.

Stjórn hefur sett sér starfsreglur þar sem fram kemur að stjórnarmenn skuli afla sér þekkingar á helstu þáttum í starfsemi Lánasjóðsins, fjárhagslegri uppbyggingu hans og helstu áhættum. Þeir skulu jafnframt kynna sér ákvæði laga um Lánasjóðinn, laga um fjármálafyrirtæki, laga um hlutafélög og laga um verðbréfavíðskipti eftir því sem við á, og reglur sem settar eru á grundvelli þessara laga og geta varðað rekstur Lánasjóðsins. Sama gildir um leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins.

Stjórnskipulag Lánasjóðsins

Helstu einingar í stjórnskipulagi Lánasjóðsins eru stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins. Þá hefur stjórn skipað tvær undirnefndir stjórnar, endurskoðunarnefnd og kjörnefnd sem kemur með tillögu að uppstillingu stjórnar fyrir aðalfundi ár hvert. Starfsreglur stjórnar, endurskoðunarnefndar og kjörnefndar er að finna á heimasíðu sjóðsins (www.lanasjodur.is).

Fyrirkomulag samskipta hluthafa og stjórnar

Í samræmi við samþykktir sjóðsins fer hluthafafundur með æðsta vald í málefnum Lánasjóðsins innan þeirra marka sem landslög og samþykktir sjóðsins ákveða.

Stjórn Lánasjóðsins boðar til hluthafafunda og getur ákveðið hvar þeir skuli haldnir. Til hluthafafunda skal boða með skemmst viku en lengst fjögurra vikna fyrirvara. Aðalfund á að auglýsa á sama hátt með tveggja vikna fyrirvara og skal boða stjórnarmenn, framkvæmdastjóra og endurskoðanda félagsins á hluthafafund, svo og fulltrúa fjölmiðla á aðalfund. Hluthafafundur er lögmætur ef löglega er til hans boðað, án tillits til þess hversu margir sækja hann.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lánasjóðsins

Stjórn Lánasjóðsins hefur æðsta vald í málefnum sjóðsins á milli aðalfunda. Stjórnin ber ábyrgð á stefnumótun sjóðsins og stærri ákvörðunum á milli hluthafafunda sem m.a. eru tilgreindar í starfsreglum stjórnar. Hún hefur eftirlit með öllum rekstri sjóðsins og fylgir því eftir að starfsemin sé að jafnaði í réttu og góðu horfi. Hún tryggir að nægilegt eftirlit sé haft með meðferð fjármuna sjóðsins og góð regla sé á uppgjöri sjóðsins. Framkvæmdastjóri er ráðinn af stjórn og ber ábyrgð á daglegum rekstri sjóðsins samkvæmt stefnu og ákvörðun stjórnar. Þá ber framkvæmdastjóri ábyrgð á að greina, mæla, fylgjast með og hafa eftirlit með áhættum sem starfsemi sjóðsins fylgja. Lagarammi Lánasjóðsins gerir einnig kröfu um hæfi framkvæmdastjóra en hann þarf að gangast undir sérstakt hæfismat Fjármálaeftirlitsins. Framkvæmdastjóri Lánasjóðsins hefur staðist framangreint hæfismat.

Í stjórn sjóðsins sitja fimm aðalmenn og hefur hver og einn þeirra tilgreindan varamann. Þá starfa 3 starfsmenn hjá sjóðnum og þar af einn framkvæmdastjóri sem einnig situr stjórnarfundi sjóðsins.

Stjórnarmaður	Tímabil	Stjórn (12)	Endurskoðunar - nefnd (5)
Magnús B. Jónsson	1.jan. - 31.des.	12	-
Kristinn Jónasson	1.jan. - 31.des.	12	-
Elliði Vignisson	1.jan. - 31.des.	12	-
Helga Benediktsdóttir	1.jan. - 31.des.	12	5
Eydís Ásbjörnsdóttir	1.jan. - 31.des.	12	-
Birgir Blöndal	1.jan. - 31.des.	-	5
Anna Skúladóttir	1.jan. - 30. júní	-	1
Rut Steinsen	1.júlí - 31.des.	-	4

Framkvæmdastjóri Lánasjóðsins

Óttar Guðjónsson hefur verið framkvæmdastjóri sjóðsins frá því haustið 2008. Óttar hefur starfað á fjármálamarkaði frá árinu 1992 og hefur m.a. starfað á Íslandi hjá Íslandsbanka, Kaupbingi, Landsbréfum og á Englandi hjá SEB og Raphael&Sons. Óttar er með MSc í fjármálum frá London Business School og MSc og BSc í hagfræði frá Háskóla Íslands.

Stjórn Lánasjóðsins

Núverandi stjórn var kjörin á aðalfundi sjóðsins sem fram fór á Grand Hótel í þann 8. apríl 2016 og hana skipa:

Magnús B. Jónsson, stjórnarformaður.

Magnús hefur setið sem formaður stjórnar Lánasjóðs sveitarfélaga frá árinu 2003. Hann er núverandi sveitarstjóri Sveitarfélagsins Skagastrandar og hefur starfað sem slíkur frá árinu 1990. Þess fyrir utan situr hann í margvíslegum nefndum, ráðum og stjórnnum.

Varamaður Magnúsar í stjórn er Ólafur Þ. Ólafsson, bæjarstjórn Sandgerðisbæjar.

Kristinn Jónasson, varaformaður stjórnar.

Kristinn hefur setið í stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga frá árinu 1999 og þar af sem varaformaður frá árinu 2005. Kristinn er rekstrarfræðingur frá Háskólanum á Bifröst og er núverandi bæjarstjóri Snæfellsbæjar. Hann hefur starfað sem bæjarstjóri frá árinu 1998 og situr þar að auki í margvíslegum nefndum, ráðum og stjórnnum.

Varamaður Kristins í stjórn er Einar B. Einarsson, bæjarstjórn Hafnarfjarðar.

Elliði Vignisson, aðalmaður í stjórn.

Elliði hefur setið í stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga frá árinu 2010. Elliði er bæjarstjóri Vestmannaeyjabæjar og hefur starfað sem slíkur frá árinu 2006. Elliði er menntaður sálfræðingur frá Háskóla Íslands auk þess sem hann hefur kennsluréttindi og meistaraþróf í klínískri sálfræði frá University of Copenhagen. Þar fyrir utan situr hann í margvíslegum nefndum, ráðum og stjórnnum.

Varamaður Elliða í stjórn er Kristín M. Birgisdóttir, bæjarstjórn Grindavíkurbæjar.

Helga Benediktsdóttir, aðalmaður í stjórn og formaður endurskoðunarnefndar Lánasjóðsins.

Helga hefur setið í stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga frá árinu 2012 og sem formaður endurskoðunarnefndar sjóðsins frá maí 2013. Hún starfar sem deildarstjóri fjárstýringardeildar innan fjármálaskrifstofu Reykjavíkurborgar og hefur starfað sem slík frá árinu 2012. Þar áður var hún framkvæmdastjóri viðskiptaþjónustu og innri málefna Teris á árunum 2006-2011. Helga er menntaður viðskiptafræðingur frá Háskóla Íslands og hefur auk þess lokið ýmsum námskeiðum frá Endurmenntunardeild Háskóla Íslands á sviði viðskiptafræða.

Varamaður Helgu í stjórn er Elín Einarsdóttir, sveitarstjórn Mýrdalshrepps.

Eydís Ásbjörnsdóttir, aðalmaður í stjórn.

Eydís hefur setið í stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga frá árinu 2015. Eydís hefur verið bæjarfulltrúi í Fjarðabyggð frá 2010. Eydís er framhaldsskólakennari og hefur starfað sem kennari við Verkmenntaskóla Austurlands frá 1999. Eydís er með meistaraþéttindi í hársnyrtið og er með próf í kennslufræðum til kennsluréttinda frá Háskólanum á Akureyri. Jafnramt setu í bæjarstjórn situr Eydís í margvíslegum nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum bæjarins.

Varamaður Eydísar í stjórn er Eyrún I. Sigbórsdóttir, fyrrverandi sveitarstjóri Tálknafirði.

Endurskoðunarnefnd Lánasjóðsins

Endurskoðunarnefnd sjóðsins var skipuð af stjórn sjóðsins þann 20. apríl 2016 en hana skipa:

Helga Benediktsdóttir, formaður, deildarstjóri fjárstýringardeildar Reykjavíkurborgar

Birgir L. Blöndal, nefndarmaður, fyrrverandi lánastjóri Lánasjóðs sveitarfélaga.

Rut Steinsen, nefndarmaður, viðskiptafr. af endurskoðunarsviði og fyrrv. lánastjóri Lánasjóðs sveitarfélaga.

Endurskoðunarnefnd Lánasjóðsins starfar í samræmi við 108.gr. laga um ársreikninga. Hún hefur sett sér starfsreglur þar sem hlutverk hennar er skilgreint með eftirfarandi hætti:

- Hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila
- Hafa eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðun og áhættustýringu
- Hafa eftirlit með endurskoðun ársreiknings
- Meta óhæði endurskoðenda og hafa eftirlit með öðrum störfum hans
- Setja fram tillögu til stjórnar um val endurskoðanda

Kjörnefnd Lánasjóðsins

Kjörnefnd Lánasjóðsins á árinu 2017 var skipuð af stjórn á stjórnarfundi 31. janúar 2017. Kjörnefnd skipuðu:

Erling Ásgeirsson, formaður, bæjarfulltrúi Garðabæjar

Heiða Björk Hilmisdóttir, nefndarmaður, borgarfulltrúi Reykjavíkurborgar

Ísólfur Gylfi Pálmason, nefndarmaður, sveitarstjóri Rangárbæjar

Stjórn hefur sett kjörnefnd starfsreglur þar sem hlutverk hennar er skilgreint.

Árangursmat stjórnar

Til samræmis við lög um fjármálafyrirtæki skal stjórn árlega endurmeta stjórnarhætti sína með tilliti til viðurkenndra leiðbeininga um stjórnarhætti og bregðast við með viðeigandi hætti ef þörf er á.

Stjórn Lánasjóðsins hefur metið störf sín út frá „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ og var það mat framkvæmt fyrst á árinu 2013. Matið er svokallað sjálfsmat, þar sem lagðar eru spurningar fyrir stjórnarmenn í tengslum við mat þeirra á eigin störfum eftir forskrift framangreindra leiðbeininga. Niðurstaða matsins verður leiðbeinandi til úrbóta á þeim atriðum sem stjórn þótti ástæða til að endurskoða og er það þáttur í að efla stjórnarhætti sjóðsins. Sjálfsmat stjórnar er framkvæmt á hverju ári.